

ROCCA AL MARE KOOLI
ÕPPEKAVA

SISSEJUHATUS	4
1. KOOLIKORRALDUS.....	6
1.1. <i>ROCCA AL MARE KOOL ÜLDISES KOOLISÜSTEEMIS</i>	6
1.2. <i>RAM KOOL ARENGUKESKUSE OSANA.....</i>	7
1.3. <i>RAM KOOL – ARENGU-, ÕPI- JA KASVUKESKKOND</i>	8
1.4. <i>ROCCA AL MARE KOOLI ÜLDPÕHIMÕTTED.....</i>	9
1.5. <i>RAM KOOLI MISSIOON JA EESMÄRGID</i>	12
1.6. <i>KOOLI STRUKTUUR, KOOLI JUHTIMINE JA DEMOKRAATLIKUD INSTITUTSIOONID.</i>	13
1.7. <i>KOOLI KODUKORD. KOOLIVORM.....</i>	14
2. ÕPPEKORRALDUS.....	15
2.1. <i>PÄDEVUSTE KUJUNDAMINE, LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED</i>	15
2.2. <i>ÕPPESÜSTEEM</i>	17
2.3. <i>TUNNIJAOTUSPLAAN.....</i>	20
2.4. <i>PÕHIKOOLI KOHUSTUSLIKUD ÕPPEAINED</i>	24
2.5. <i>GÜMNAASIUMI KOHUSTUSLIKUD JA VALIKAINED.....</i>	25
2.6. <i>HINDAMINE.....</i>	27
2.7. <i>LÕIMING, LÄBIVAD TEEMAD, PROJEKTITEGEVUS, LOODUSKLASS.....</i>	32
2.8. <i>RAM KOOLI LÕPETAMINE</i>	37
2.9. <i>ÕPPETOOLID JA ÕPPESISU (KOHUSTUSLIKUD JA VALIKAINED).</i>	39
2.9.1. <i>KULTUURI ÕPPETOOL</i>	39
2.9.2. <i>LOODUSTEADUSTE ÕPPETOOL.....</i>	42
2.9.3. <i>VÕÖRKEELTE ÕPPETOOL</i>	43
2.9.4. <i>VODJA KOOL.....</i>	46
2.10. <i>ÕPILANE KOOLIS. ÕPPEPROTSESS NOOREMAS, KESKMISES JA VANEMAS KOOLIOSAS.....</i>	47
2.10.1. <i>NOOREM KOOLIOSA: 1.–4. klass</i>	49
2.10.3. <i>VANEM KOOLIOSA: 9.–12. klass.....</i>	56
2.10.4. <i>HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA (HEV) ÕPILASTE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS VODJA KOOLIS.....</i>	60
3. ÕPPIMIST JA KASVATAMIST TOETAV TEGEVUS	61
3.1. <i>HUVITEGEVUS, TUGITEENUSED, KARJÄÄRITEENUSED.....</i>	61
3.1.1. <i>PIKAPÄEVARÜHM</i>	62
3.1.2. <i>RAAMATUKOGU</i>	62
3.1.3. <i>ÕPILASESINDUS</i>	63
3.1.4. <i>INDIVIDUAALNE ÕPPEKAVA, HARIDUSLIKUD ERIVAJADUSED, ÕPILASE NÕUSTAMINE, MEDITSINILINE TEENINDUS.....</i>	64
3.1.5. <i>KARJÄÄRITEENUSED. „ELUKESTE VÕPPE JA KARJÄÄRI PLANEERIMINE“ LÄBIVA TEEMANA</i>	67
3.2. <i>HOMMIKUKOGUNEMISED</i>	70
3.3. <i>KOOLI TRADITSIOONID</i>	71
3.4. <i>KLASSIJUHATAMINE – KOOLIKOGUKONNA TÖÖ JUHTIMINE. KOOLI JA KODU SUHTLEMINE</i>	72
3.5. <i>ÕPPIMIST JA KASVATAMIST TOETAVAD TEGEVUSED VODJA KOOLIS.....</i>	75
3.5.1. <i>PIKAPÄEVARÜHM</i>	75

3.5.2. ÕPILASKODU	75
3.5.3. HOMMIKURINGID	77
3.5.4. TÖÖKASVATUS	78
3.5.5. VODJA KOOLI TRADITSIOONID	78
3.6. TAGASISIDE JA ANALÜÜS. ARENGU- JA VÄÄRTUSVESTLUSED	80
3.6.1. POSITIIVSUST TOETAV TAGASISIDE	80
3.6.2. ARENGUVESTLUSED	80
3.7. ÕPILASE DOKUMENDID	81
3.8. KOOLIRAHU JA TURVALISUS	81
3.9. RAM SEMINAR JA TÄIENDUSKOOLITUS.....	82
4. AINEKAVAD. ÕPETAJA TÖÖKAVA.....	83
4.1. AINEKAVAD.....	83
4.2. ÕPETAJA TÖÖKAVA	85
4.3. ÕPPEKAVAARENDUS.....	85

SISSEJUHATUS

Rocca al Mare Kooli (RaM Kooli) õppekava (KÕK) on dokument, mille alusel toimub õpe selles koolis. Õppekava on kooli kogu õppe- ja kasvatussüsteemi eesmärgistamise ja korraldamise alus.

Rocca al Mare Kooli õppekava koostamisel on lähtutud ja arendamisel lähtutakse

- põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast (edaspidi RÕK),
- teistest riiklikest ja kohalikest õigusaktidest,
- kooli arengukavast,
- kooli kontseptsioonist (edaspidi KK),
- kooli kolme osalise – lapse, õpetajate ja vanemate – vahelistest kokkulepetest,
- kooli kogemusest,
- kooli ressurssidest.

Õppekava koosneb neljast osast:

- koolikorraldus,
- õppekorraldus,
- õppimist ja kasvatamist toetavad tegevused,
- ainekavad ja aasta-/kursusekaardi näidised (lisas).

Kasutatakse alljärgnevat terminid.

Väärtused on koolikogukonnas kokkulepitud tõekspidamised, mis juhivad tegevust ja otsustusi eri olukordades. Väärtused märgivad standardite seda osa, mis on seotud motivatsiooni allikate ja käitumisideaalidega.

Koolikogukond on kooslus, mille moodustavad õpilased ja nende pered, kooli töötajad ja nende pered, kooli omanikud ning vilistlased.

Pädevus on teadmistel, oskustel ja väärtustel põhinev suutlikkus mingil tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

Õppeaasta on ajavahemik 1. septembrist 31. augustini, milles on 175 õppepäeva (35 nädalat).

Õppeaasta on jagatud viieks seitsme nädala pikkuseks **perioodiks**.

Õppenädal koosneb viiest õppepäevast. Õpilase ühe nädala maksimaalne tunnikoormus on määratud KÕKis.

Õppepäev koosneb õppetundidest, mille arv ja järjekord on sätestatud tunniplaaniga.

Õppetund on üldjuhul 45minutine õppeühik, milles ainepädevusteni jõutakse eri tegevuste kaudu. Õpilaste arengust lähtuvalt võib õppetunde liita paaris- ja kolmiktundideks.

Ainekava on dokument, mis kajastab klassiti õppe ja aine eesmärke, sisu teemade kaupa, õpitulemusi, käsitleb õppekava läbivaid teemasid ja lõiminguvõimalusi.

Õpetaja töökava on dokument, mis sisaldab täpsemat infot aine sisu kohta ajalises lõikes ning kasutatava õppematerjali nimistut.

Individuaalne õppekava (IÕK) on hariduslike erivajadustega õpilase jaoks koostatud kava, mis loob talle tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. Kava koostatakse vastavalt vajadusele.

Lihtsustatud õppekava (LÕK) on riiklik õppekava, mida rakendatakse lapsevanema või hooldaja nõusolekul ja nõustamiskomisjoni otsuse alusel hariduslike erivajadustega (kerge intellektipuudega) õpilastele.

Käitumise individuaalne tugikava sisaldab individuaalseid lühi- ja pikemaajalisi eesmärke, mis lähtuvad konkreetse õpilase arengu eri aspektidest ning tema sotsiaalsetest, emotsionaalsetest ja käitumisprobleemidest.

Individuaalsed sekkumisprogrammid on individuaalsed ja grupiviisilised nõustamised, konsultatsioonid, teraapiad, treeningud ning rehabilitatsioon, et rahuldada õpilase individuaalseid vajadusi.

Rocca al Mare Kooli õppekava koostamise põhimõtted:

- järjepidev töö kooli eesmärkide elluviimisel;
- võrdsete tingimuste ja võimaluste loomine kõikide õpilaste arenguks;
- pidev koostöö koduga;
- individuaalse arenguruumi hoidmine;
- kooli väärtusruumi sidustamine koolikogukonnaga;
- õpihuvi hoidmine ja toetamine – õppija aktiivsuse ja vastutuse tähtsustamine;

- õppesisu tasakaalustatus ja seostatus;
- õpetuse ja kasvatusesüsteemsus ja terviklikkus;
- orienteeritus probleemide lahendamisele;
- õppekava avatus;
- isiksusekesksus, mille aluseks on vastastikune austus ja lugupidamine;
- vastastikune rikastamine, koosõppimine;
- vaimsus, akadeemilisus ja loomingulisus;
- keskkonnateadlikkus, mis hõlmab sotsiaalset, loodus- ja tehiskeskkonda ning väärtustab tasakaalustatud elukeskkonna säilimist.

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava vaadatakse üle vähemalt üks kord õppeaasta jooksul ning uuendatakse ja täiendatakse vastavalt vajadusele. Õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks tuleb esitada kooli direktorile algatustaotlus koos ettepanekute ja põhjendustega. Algatustaotluse korral kutsub direktor kokku kooli õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab ettepanekute põhjal uuendamise või täiendamise vajaduse ja koostab kooli õppekava muudatuste eelnõu, mis on kooskõlas kehtiva seadusandlusega. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli nõukogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Kooli õppekava kehtestab direktor.

1. KOOLIKORRALDUS

1.1. ROCCA AL MARE KOOL ÜLDISES KOOLISÜSTEEMIS

Rocca al Mare Kool on üldhariduslik erakool. RaM Kool on väärtuspõhine, inimkeskne, partnerluse ideel põhinev kool, mis on avatud maailmale ja toetab kõiki edasiviivaid ideid.

RaM Koolis on oma väärtusruum, kus kõik koolikogukonna liikmed on muuhulgas ka õpetajad. RaM Kooli väärtused on kokkulepitud hoiakud, mis loovad kultuuriruumi, kirjeldades ja korrastades soovivat käitumist. RaM Kooli väärtused viitavad soovitud tulemusele ja motiveerivad tegutsema. Kooli kultuuriruumis kehtivad väärtuslepped. RaM Kool sõlmib kolmepoolse kokkuleppe õpilase ja lapsevanematega.

Kooli kasvatuslik eesmärk on luua koolikogukonna väärtuspõhimõtete koostoimes keskkond õnnelike, õppimisvõimeliste, vastutustundlike, kodanikuühiskonnas hakkama saavate inimeste arenguks. Sidusa koolikogukonna märksõnad on koostöötahe ja -oskus, demokraatlik osalus, partnerlus, usaldus, sallivus. Avatud organisatsioonina jagab RaM Kool oma väärtusi ja ideid kõikide soovijatega.

RaM Kool on valmis uurima ja olema ka ise uurimisobjektiks. Kooli koostööpartnerid on

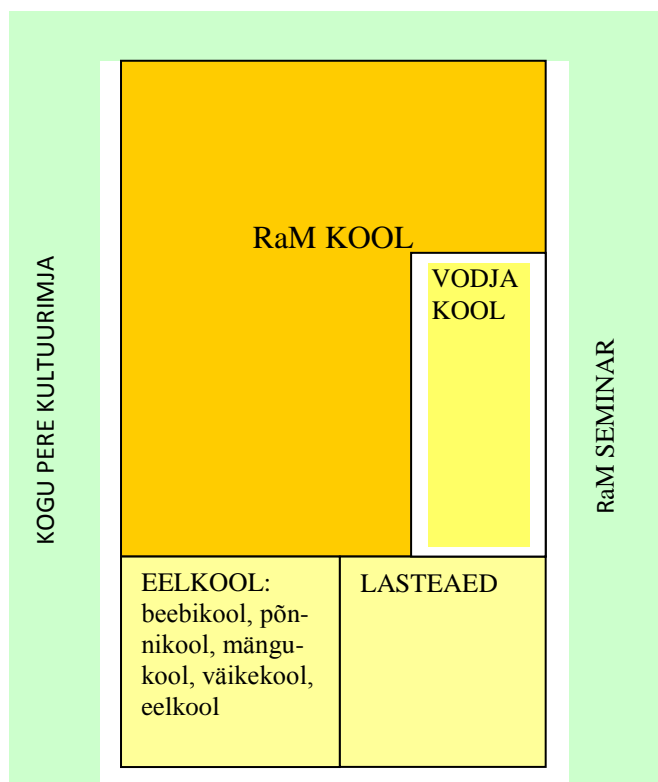
- Haridus- ja Teadusministeerium,
- SA Innove,
- ülikoolid (koostöölepingud on Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooliga),
- Eesti teised koolid ja muud organisatsioonid,;
- rahvusvahelised organisatsioonid.

Rocca al Mare Kool on loonud endaga kokku kuuluva, õiguslikult seotud ja ühistele väärtuspõhimõtetele rajatud Vodja Individuaalõppekeskuse (Vodja kool). Vodja kooli loomise ajendas missioon teha põhiharidus kättesaadavaks ka eripärastele lastele, kelle jaoks tavatingimused ei paku piisavalt rahulikku ja turvalist koolikeskkonda ning kes võivad vajada individuaalset juhendamist ja tugispetsialistide abi.

1.2. RAM KOOL ARENGUKESKUSE OSANA

RaM Kool koos oma teiste haridust ning haridusmõtet arendavate ja levitavate üksustega moodustab **arengukeskuse**.

Rocca al Mare Arengukeskus pakub lähtuvalt elukestva õppe printsiibist alusharidust (beebikool, põnnikool, mängukool, väikekool, lasteaed, eelkool), huviharidust (huviringe ja muusikakooli ühendav kogu pere kultuurimaja KuMa ning spordiklubi), üldharidust (RaM Kool) ning täiskasvanuõpet (RaM Seminar). RaM Kool moodustab Rocca al Mare Arengukeskuse suurima osa (joonis 1). Rocca al Mare Kooli juurde kuuluv Vodja Individuaalõppekeskus (Vodja kool) pakub õpivõimalusi hariduslike ja sotsiaalsete erivajadustega lastele.

Joonis 1. Rocca al Mare Arengukeskuse osad: RaM Kool, sh Vodja Individuaalõppekeskus (Vodja kool), lasteaed, eelkool, kogu pere kultuurimaja (KuMa, huviringid) ja RaM Seminar.

1.3. RAM KOOL – ARENGU-, ÕPI- JA KASVUKESKKOND

Arengukeskkonna moodustab koolikogukond.

RaM Kooli õpilane

- on väarikas, aus ja vastutustundlik,
- austab ennast, teisi ja ümbritsevat keskkonda,
- hindab enda ja teiste aega ning tööd,
- tähtsustab vabadust ja korrastatust,
- järgib tervislikke eluviise,
- loob ja hoiab koostöist ning elutervet suhtluskeskkonda,
- julgeb unistada ja ideid realiseerida,
- hoiab oma kooli.

Vodja kooli õpilane on põhiharidust omandada sooviv laps, kes oma eripärast tingituna võib õppimisel vajada individuaalset juhendamist ja/või tugispetsialistide abi ning rahulikku ja turvalist õpi- ja arengukeskkonda.

RaM Kooli lapsevanem / lapse hooldaja

- austab ja hoiab kooli väärtusruumi,
- toetab ja hoiab oma last ning peab temast lugu,
- väärtustab koolikogukonda ja partnerlust,
- teeb kooliga koostööd,
- toetab kooli arengut.

RaM Kooli õpetaja on

- kooli kultuuriruumi väärtuste looja ja kandja,
 - oma koolile lojaalne, väärikas ja tööle pühendunud kolleeg,
 - erialaselt ja sotsiaalselt kompetentne haritlane,
 - aktiivse eluhoiakuga õppija, partner ja uurija,
 - paindlik ja loominguline mõtleja,
- kes
- väärtustab enda ja teiste aega ning tööd,
 - hoiab ja armastab lapsi.

1.4. ROCCA AL MARE KOOLI ÜLDPÕHIMÕTTED

Vastuvõtt Rocca al Mare Kooli

Rocca al Mare Kool on avatud kõikidele lastele. Esimesse klassi vastuvõtul pingeridasid ei moodustata. Õpilase vastuvõtu eeldused on, et pere väärtuspõhimõtted ei lahkne kooli omadest ning laps on kooliks valmis.

Lapse ja tema kodu valmisolek selgub RaM Kooli lasteaias või eelkoolis. Need koolitulijad, kes ei käi RaM Kooli lasteaias või eelkoolis, kutsutakse koos perega tutvumisvestlusele.

Kui kooli astuda soovijate hulk ületab RaM Kooli vastuvõtuvõimalused, arvestatakse eeskätt koolikogukonnaga, kuhu kuuluvad juba koolis õppijate õed ja vennad, RaM Kooli õpetajate lapsed, kooli loojate ja toetajate lapsed, vilistlaste lapsed ning mõõdukate erivajadustega ehk n-ö õrnad lapsed, kellele RaM Kool suudab pakkuda tavapärasest turvalisemat õpikeskkonda. Eelistatutest üle jäävad kohad RaM Kooli esimestes klassides täidetakse loosimise teel.

2.–12. klassi võetakse õpilasi juurde vabade kohtade olemasolul. Alates 5. klassist tuleb õpilaskandidaadil sooritada test emakeeles, matemaatikas ja inglise keeles. Testi tulemuste põhjal otsustatakse kooli astuda soovijate kutsumine tutvumisvestlusele. Väärtuspõhistel teemadel peetaval vestlusel selgitatakse välja õpilaskandidaadi ja tema pere ootused ja soovid ning õpilase sotsiaalne ja intellektuaalne kompetentsus. Õpilase vastuvõtmine kooli otsustatakse lähtuvalt lapse arenguvajadustest, tingimuseks on kokkulepete tunnustamine ühises väärtusruumis.

Vastuvõtt Vodja kooli

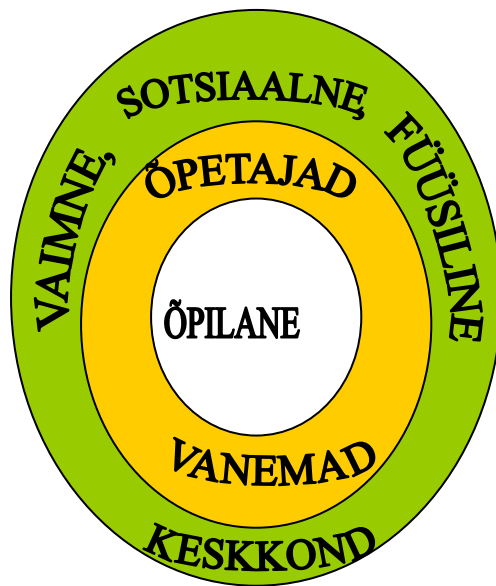
Vastuvõtt Vodja kooli toimub järgmiselt.

- Kooliaasta lõpul (nt lahtiste uste päeval) tutvuvad huvitatud õpilased ja nende vanemad/hooldajad kooliga.
- Õpetajad jälgivad last ja tema suhtlemist mitmesugustes tegevustes ning rühmades.
- Kooli juhataja ja klassiõpetaja, vajadusel ka sotsiaalpedagoog ja/või logopeed ning eripedagoog vestlevad lapse ja perega.
- Klassiõpetaja ja/või teised protsessi kaasatud pedagoogid külastavad lapse kodu.
- Kooli esindajad vestlevad omavalitsuse sotsiaaltöötaja ja/või lastekaitsetöötajaga, lapse endise õpetajaga ning tugispetsialistidega.
- Lapse kooli vastuvõtmise otsustab õpetajate kolleegium.
- Otsustamisel arvestatakse lapse sobivust konkreetsesse klassi ja/või õpilaskodusse ning Vodja kooli võimalusi pakkuda lapse erivajadustest lähtuvalt just temale vajalike tugiteenuseid ning toetavat arengu- ja õpikeskkonda.
- Muude sobilike tingimuste korral saavad määravaks pere väärtushinnangud ja koostöövalmidus.
- Kahtluste korral võetakse laps kooli katseajaga.

Vabade õpilaskohtade olemasolul ja juba toimivasse klassi võib õpilasi erijuhtudel vastu võtta ka õppeaasta keskel, kui see ei häiri liialt kooli ega klassi heaolu.

Kooli kultuuriruum

RaM Kooli kultuuriruumi sätestavad kooli väärtuspõhimõtted. Nende rakendamine praktikas loob sotsiaalse suhtluskeskkonna, mille märksõnad on avatus ja sallivus. Õpetaja ja õpilase koostöös leitakse parimad võimalused õpilasele vajalike pädevuste kujunemiseks. Koostöine sotsiaalne keskkond põhineb vastastikusel lugupidamisel. RaM Kooli väärtusruum välistab koolivägivalla, eksimustele reageeritakse viivitamatult. Kodu ja kooli infovahetus on kahepoolne, kiire ja asjakohane ning lähtub kokkulepetest kooli väärtusruumis.

Joonis 2.
Kolm partnerit koolis: õpilane, tema vanemad ja õpetajad.

Koolikogukond juhindub oma tegevuses järgmistest printsiipidest:

- vastastikune austus ja lugupidamine: subjektsubjektne suhtlemine – suheldakse partneritena;
- vastastikune rikastamine: kõik on õppijad;
- vaimsus: keskkond on vaimne ja akadeemiline.

RaM Kooli väärtusruumi algtõed

- Haridus on nii inimese kui ka ühiskonna arengu eeldus ja käivitaja.
- Kool on innovaatiline.
- Lapse arengu põhikeskkond on kodu, kooli ülesanne on kodu toetada.
- Iga laps on andekas, kool toetab ja aktsepteerib isiksuse omapära ning arenguvajadusi.
- Õppimine on individuaalne ja kollektiivne tegevus.
- Õpetamine on keskkonna loomine ja tee juhatamine valikute tegemiseks.
- Õpilase edukuse näitaja on tema areng.
- Arengu eelduseks on vabadus, vabaduse eelduseks kord ja korraarmastus.
- Heategu muudab maailma paremaks.

1.5. RAM KOOLI MISSIOON JA EESMÄRGID

Rocca al Mare Kooli **missioon** on toetada maailma paremaks muutvaid unistusi ja nende teostamist.

Kooli põhieesmärk on akadeemilise üldhariduse ja väärtuskasvatuse kaudu kujunenud vastutusvõimeline, terve eluhoiakuga, haritud, eetiliste väärtushinnangutega õnnelik inimene, kes

- toetab oma tegudega Eesti ühiskonna, kultuuri ja looduskeskkonna jätkusuutlikku arengut,
- oskab teha informeeritud valikuid,
- on omandanud põhi- ja/või keskhariduse,
- tähtsustab elukestvat õppimist.

Koolikogukond loob keskkonna, kus on võimalik kujuneda vastutusvõimeliseks, tegusaks, avatud ja haritud inimeseks. Haritud inimene suhtub lugupidavalt erisustesse, austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone ning oskab käituda maailmakodanikuna.

Kool on arengu- ja kasvukeskkonna loomisel kodu partner. RaM Koolis toetatakse õpilasi akadeemiliste teadmiste ning enesekohaste ja sotsiaalsete oskuste omandamisel, tähtsustatakse õpivõimet ja loovust, väärtustatakse mõtlemist, teadmisi ja analüüsioskust, suutlikkust kodanikuühiskonnas vastutust võtta. Õpilastele luuakse iseolemise ja koostöö võimalused.

1.6. KOOLI STRUKTUUR, KOOLI JUHTIMINE JA DEMOKRAATLIKUD INSTITUUCIOONID.

Kooli struktuur

RaM Kool on täismahuline üldhariduskool 1.–12. klassini. Kool töötab kuni kolme paralleelklassiga, klasside suurus on üldjuhul kuni 24 õpilast 1.–6. klassis ja kuni 32 õpilast 7.–12. klassis. Vanemas kooliosas õpitakse klassideta gümnaasiumina, st lennud ei jagune paralleelklassideks, vaid õpperühmad moodustatakse paindlikult, lähtudes õpilaste motivatsioonist eri õppeainetes ja töökorralduse otstarbekusest.

Vodja koolis võivad töötada ka liitklassid.

Õppesüsteemi järgi jaotub kool nelja astmesse:

- 1. aste – 1.–3. klass,
- 2. aste – 4.–6. klass,
- 3. aste – 7.–9. klass,
- 4. aste – 10.–12. klass.

Juhtimise seisukohalt, tagamaks õpilastele sujuvad üleminekud ühest astmest teise, jaguneb kool kaheks kooliosaks:

- noorem kooliosa – 1.–6. klass,
- vanem kooliosa – 7.–12. klass.

Kooli juhtimine ja demokraatlikud institutsioonid

RaM Kooli juhtimise ja selle demokraatliku korralduse eest vastutab direktor. Temaga sõlmib lepingu kooli nõukogu. Direktorile alluvad kooliosade juhatajad (õppedirektorid), õppetoolide juhatajad, õpetajad ning büroo ja tugistruktuuride juhid.

Kooli nõukogu on kooli omanikest ning haridus- ja kultuuritegelastest koosnev institutsioon, kes määrab kooli strateegilised ülesanded, kinnitab kooli arengukava ja eelarve ning sõlmib töölepingu kooli direktoriga.

Vanematekogu moodustatakse kooli lapsevanematest, vilistlastest, koolikogukonnaga seotud haridus- ja kultuuritegelastest. Vanematekogu arendab koolikogukonna koostööd ja sidusust.

Pedagoogilise nõukogu pädevusvaldkonnaks on kõik õppekorraldusega seonduv ning nõukogu koosseisu kuuluvad kooliosade juhatajad (õppedirektorid), õppetoolide juhatajad ja ainesektsioonide juhatajad.

Õpilasesindus korraldab õpilaskonna ühiselu ja osaleb koolielu puudutavate küsimuste aruteludes.

Kooli direktor koos juhtkonnaga tagab kooli toimimise ja arengu, on kooli nõukogu ees aruande- ja vastutuskohustuslik.

Kooli töökorralduse eest vastutavad **kooliosade juhatajad (õppedirektorid)**. Õppesisu on jaotatud valdkonniti õppetoolidesse. Õppetooli tööd juhib **õppetooli juhataja**.

Kooli arengukava ja õppekava koostatakse ning võetakse vastu koostöös kooli kõikide institutsioonidega.

1.7. KOOLI KODUKORD. KOOLIVORM

Kodukord

RaM Koolil on õpilaste ja töötajate käitumise suhtes kindlad ootused. Partnerlussuhe loob väärtus- ja kultuuriruumi, kus käitumisnormideks on väärikus, sallivus ja kokkulepetest kinnipidamine.

RaM Koolis

- **austatakse kokkuleppeid ja peetakse neist kinni:** lepingu sõlmimisega võtavad lepinguosalisel vastutuse järgida kooli kodukorda, mille aluseks on kooli väärtuspõhimõtted;
- **vastutatakse oma sõnade ja tegude eest;**
- **sallitakse ja tunnistatakse** teise inimese õigust oma seisukohtadele, eriarvamustele ja omapärale; mõistetakse, et oleme piisavalt sarnased, et üksteist mõista, ja piisavalt erinevad, et üksteist rikastada; avaldatakse oma arvamust viisil, mis ei riiva teiste väärrikust; kritiseeritakse tegevust, mitte inimest;
- **ollakse eeskujuks ja mõistetakse**, et iga koolikogukonna liige on oma teo ja mõttega kooli kultuuriruumi looja ja selle ideede levitaja;

- kuulatakse, märgatakse ja püütakse mõista teist inimest;
- head tehes ollakse isetu;
- luuakse arengutingimusi ka teistele ja tunnustatakse kaaslasi;
- tuntakse rõõmu õnnestumiste üle;
- õpitakse ebaõnnestumistest;
- unistatakse ja julgetakse oma unistuste poole püüelda.

Koolivorm

RaM Kooli õpilased kannavad koolivormi, et väärtustada soliidset käitumiskultuuri ning süvendada oma kooli tунnet. Koolivormi kandmine on koolikogukonnas kokku lepitud ning vormi täiustatakse tulenevalt vajadusest. RaM Kooli vormil on rohkesti komponente, mille vahel igäüks saab valida. Komplekti kuulub ka koolimüts.

2. ÕPPEKORRALDUS

2.1. PÄDEVUSTE KUJUNDAMINE, LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

RaM Kooli **põhiprotsess on lapse areng**, mida toetavad kõik muud tegevused. Kooli loovas ühistöös valmib õppekava, mis tagab riiklikus õppekavas määratud **üld-, õppeaine- ja valdkonnapädevuste** ning kooli jaoks oluliste **väärtushoiakute** kujunemise tingimused õppe- ja kasvatusprotsessis. Pädevuste kujunemist toetab õpetuse lõimimine sisu, vormi ja meetoditega. See eeldab õppetoolide koostööd, kokkulepitud õppekorralduse ja hindamis põhimõtete järgimist.

Pädevuste kujundamine ja läbivate teemade käsitlemine

KÕK taotleb riiklikus õppekavas sätestatud **üldpädevuste** kujunemist, tähtsustades

- 1) **väärtuspädevust** – oskust hinnata inimsuhteid ja -tegevust üldkehtivate moraalinormide seisukohast; suutlikkust tunnetada oma seotust teiste inimeste ja loodusega; vaimsete väärtuste kandmist; elu väärtustamist; enda ja teiste rahvaste kultuuripärandi ning nüüdisaegse kultuuri tajumist ja tähtsustamist; loomingu ja ilumeele väärtustamist;
- 2) **sotsiaalset pädevust** – suutlikkust ennast adekvaatselt analüüsida ja oma võimete kohaselt teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühis-

konna demokraatlikku arengut; ühiskonnas kehtivate väärtuste ja normide ning erisuste keskkondade reeglite tundmist ja järgimist; oskust teha koostööd, aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada suhtlemisel igäühe erisustega;

3) **enesemääratluspädevust** – enda olemuse, oma nõrkade ja tugevate külgede mõistmist ja hindamist; tervete eluviiside järgimist; suutlikkust tajuda iseenda, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme; enda tunnetamist isiksusena; iseseisvust ja sotsiaalset kompetentsust otsuste tegemisel;

4) **õpipädevust** – suutlikkust korraldada ja planeerida õppimist ning järgida oma plaani, hankida õppimiseks vajalikku teavet; oskust õppida, ennast motiveerida, omandada uusi teadmisi ja õpitut kasutada, sh õpioskuste ja -strateegiate valdamist eri olukordades ettetulevate probleemide lahendamisel; võimekust analüüsida oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi, õpitegevust tervikuna ning edasiõppimise vajadust;

5) **suhtluspädevust** – suutlikkust väljendada ennast selgelt ja asjakohaselt, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, esitada ja põhjendada oma seisukohti; teabe- ja tarbetekstide ning ilukirjanduse lugemist ja mõistmist; võimekust koostada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; õigekeelsuse ning väljendusrikka keele tähtsustamist;

6) **matemaatikapädevust** – arusaamist matemaatika erialakeelest ja sümbolitest ning suutlikkust kasutada vajaduse korral matemaatilisi meetodeid mis tahes probleemide lahendamisel; analüütilist mõtlemist ning loogilise arutluse väärtustamist;

7) **ettevõtlikkuspädevust** – algatusvõimet ja tegusust, suutlikkust ellu viia häid ideid, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi eri olukordades; probleemide ja neis peituvate võimaluste märkamist; oskust seada endale jõukohaseid eesmärke ja suutlikkust neid ellu viia; võimekust vastutada tulemuste eest; paindlikku reageerimist muutustele ning julgust võtta arukaid riske.

Õppeainepädevused kujunevad saavutatud õpitulemuste alusel. Õppeainepädevuste paremaks kujundamiseks on kooliõpe korraldatud ainevaldkonniti.

Üldpädevuste ja õppeainepädevuste omandamisel kujunevad õpilasel ulatuslikud **valdkonnapädevused**:

1) **looduspädevus** (läbivad teemad „Keskkond ja jätkusuutlik areng“, „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, „Tehnoloogia ja innovatsioon“, „Tervis ja ohutus“);

- 2) **ühiskonnapädevus** (läbivad teemad „Keskkond ja jätkusuutlik areng“, „Tervis ja ohutus“, „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“, „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, „Kultuuriline identiteet“, „Väärtused ja kõlblus“, „Teabekeskond“, „Tehnoloogia ja innovatsioon“);
- 3) **refleksiooni- ja interaktsioonipädevus** (läbivad teemad „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“, „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, „Kultuuriline identiteet“, „Tervis ja ohutus“, „Väärtused ja kõlblus“);
- 4) **tehnoloogia- ja kommunikatsioonipädevus** (läbivad teemad „Keskkond ja jätkusuutlik areng“, „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“, „Teabekeskond“, „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, „Kultuuriline identiteet“, „Tehnoloogia ja innovatsioon“, „Tervis ja ohutus“, „Väärtused ja kõlblus“);
- 5) **kultuuripädevus** (läbivad teemad „Teabekeskond“, „Kultuuriline identiteet“, „Väärtused ja kõlblus“).

2.2. ÕPPESÜSTEEM

Õppe- ja kasvatustegevus RaM Koolis on korraldatud mitmel omavahel põimitud viisil.

- **Traditsiooniline õppekorraldus.** Õppeaineid õpitakse läbivalt õppeaasta vältel (valdavalt põhikoolis, gümnaasiumis üksikutes õppeainetes).
- **Perioodõpe.** Õppeaasta on jaotatud viieks seitsme nädala pikkuseks perioodiks, iga periood kestab 35 õppepäeva. Seitsmes nädal on arvestuste nädal. Arvestused toimuvad eriplaani alusel. Iga perioodi lõpus saavad õpilased tagasisidet oma õpingute kohta hinnete ja hinnangute kaudu, mis teatatakse e-kooli vahendusel ja kantakse õpinguraamatusse. Perioodõppe tõttu muutub kooli tunniplaan viis korda aastas. Perioodõpe võimaldab käsitleda teemasid tervikuna, suunata õpilase tegevust, kasutada efektiivselt õppeaega ning hinnata õpilasi võrdsete ajavahemike järel.
- **Kursuseõpe.** Osalt kolmandas kooliastmes ja valdavalt gümnaasiumis on õppeained jaotatud kursusteks. Kursuste arv aineti on määratud KÕKis. Kursused jaotatakse perioodidesse iga õppeaasta alguses. Ühe kursuse maht on 35 akadeemilist tundi.

Õpperühmad moodustatakse nii lennu- kui ka gümnaasiumiüleselt.

- **Suunaõpe.** Gümnaasiumis omandavad kõik õpilased riikliku ja kooli õppekava standardiga ettenähtud gümnaasiumihariduse miinimumi. Sellele lisandub kooli õppekavas 16

täiendavat üldhariduskursust, millest tuleb läbida kaheksa. Valiku nende vahel teeb iga õpilane enda jaoks ise oma huvide ja eelistuste järgi, otsustades kas loodus- või kultuuri-suuna kasuks.

1.–3. klassis rakendatakse **üldõppe suunaga aineõpetust**. Selle eesmärk on luua keskkond, kus laps areneb loomulikult ja terviklikult ning kus kogu õpetus toimub tegevuste kaudu. Iga õpetaja-klassijuhataja valib vajalike pädevuste saavutamiseks sobiva tempo, koormuse ja meetodid. Klassi või kooliastme lõpetamiseks nõutavad pädevused fikseeritakse kooli aineka-vades.

4.–6. klassis minnakse üle traditsioonilisele aineõpetusele. Õpetajateks on klassiõpetajad (vastavalt omandatud lisaerialale) ja/või aineõpetajad.

7.–9. klassis minnakse üle kursusesüsteemile. Ühes perioodis keskendutakse viiele kuni kaheksale õppeainele, intensiivistatakse õppeaja kasutamist ja suurendatakse õppija vastutust.

10.–12. klassis õpitakse valdavalt kursusesüsteemis, kus on kohustuslikud ja valikkursused.

Põhikooliõpilastel võimaldab kursusesüsteem harjuda gümnaasiumi õppekorraldusega ja gümnaasiumiõpilastel kõrgkooli õppekorraldusega.

Ühelt süsteemilt teisele minnakse üle sujuvalt. Iga astmega suureneb õpilase iseseisvus, valikute ja otsustuste tegemise võimalus ning sellega seotud vastutus.

Õppeaasta planeerimine

Erisuguseid õppeviise põimiv õppekorraldus nõuab õppeaasta põhjalikku planeerimist. Perioodid ja vaheajad fikseeritakse kooli aastakalendris.

RaM Kooli vaheajad erinevad Haridus- ja Teadusministeeriumi määratutest. RaM Kooli vaheegade süsteem korrastab kooliaastat, jaotades pingutuse ja puhkuse kindlas rütmis vahelduvateks sisult loogilisteks etappideks. Süsteem, kus iga periood lõpeb vaheajaga, toetab nii õppimist, laste tervist kui ka terviklikku arengut.

Koolipäeva organiseerimine, õppetund

Koolimaja avatakse kell 07.45.

Iga koolipäev algab klassijuhatajamineutite ehk nn nulltunniga. Nädalat alustatakse ühiskogunemise ja/või teemakohase klassijuhatajatunniga.

Õppetunni pikkus on 45 minutit, vahetunni pikkus üldjuhul 10 minutit, söögivahetunni pikkus 35 minutit.

Olenevalt õppe spetsiifilistest vajadustest (kunsti-, keele- ja muusikaõpe, sport, praktikumid, kontrolltööd ja arvestused) võib tundide kestus muutuda, võimalikud on paaris- ja kolmiktunnid.

Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli (loodusklassina, õppekäiguna jne). Õpitakse reaalses ja/või virtuaalses keskkonnas nii rühmatöös kui ka iseseisvalt.

1.–2. klassi õpilased alustavad oma koolipäeva üldjuhul teisest tunnist, 3. klassist alates esimesest tunnist.

Tundide ajad

I – VI klass

0-tund	8.15–8.25
1. tund	8.30–9.15
2. tund	9.25–10.10
3. tund	10.20–11.05
Söögivahetund	
4. tund	11.45–12.30
5. tund	12.40–13.25
6. tund	13.35–14.20
7. tund	14.30–15.15
8. tund	15.15–16.00

VII – XII klass

0-tund	8.15–8.25
1. tund	8.30–9.15
2. tund	9.25–10.10
3. tund	10.20–11.05
4. tund	11.15–12.00
Söögivahetund	
5. tund	12.40–13.25
6. tund	13.35–14.20
7. tund	14.30–15.15
8. tund	15.15–16.00

Koolipäeva organiseerimine Vodja koolis

Iga koolipäev algab kogu koolipere hommikuringiga. Hommikuringi teemad on päevakajalised ja väärtuspõhised.

Õppetunni pikkus on 45 minutit, vahetunni pikkus üldjuhul 10 minutit, söögivahetunni pikkus 20 minutit. Olenevalt õppe spetsiifilistest vajadustest võib tundide kestus muutuda, võimalikud on paaris- ja kolmiktunnid.

Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli (ekskursioonina, õppekäiguna, matkana jne). Õpitakse nii rühmas kui ka iseseisvalt.

Õpilase erivajadusest ning õppetegevuse tõhusamaks muutmise taotlusest lähtuvalt võib mõni laps vajada

- koolipäeva alustamist ja/või lõpetamist teistest tunni või paari võrra hiljem,
- koduõppe rakendamist,
- individuaaltunde,
- üksikuid puhkepäevi nädalas.

Vodja koolis toimub õppetegevus

- klassides,
- liitklassides,
- klassiülestes rühmades, mis on moodustatud lapse isiksuseomadustest, sotsiaalsetest oskustest ja/või õpivõimekusest lähtuvalt.

Tundide ajad

Hommikuring 8.25 – 8.40

1. tund 8.45 – 9.30

2. tund 9.40 – 10.25

3. tund 10.35 – 11.20

4. tund 11.30 – 12.15

Söögivahetund

5. tund 12.35 – 13.20

6. tund 13.30 – 14.15

7. tund 14.25 – 15.10

2.3. TUNNIJAOTUSPLAAN

Tunnijaotusplaanis on toodud põhikooli õppeainetele ning gümnaasiumis kohustuslikele ja valikkursustele määratud tundide arv ning iga klassi nädalakoormus ainete/kursuste kaupa (tabelid 1–3).

Tabel 1. Põhikoolitunnijaotusplaan

KOOLIASTE	1.–3. klass			4.–6. klass			7.–9. klass		
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Eesti keel	7	7	7	5	3	3	2	2	2
Kirjandus					2	2	2	2	2
A-võõrkeel	1	3	3	3	3	3	3	3	3
B-võõrkeel				3	3	4	3	3	3
Matemaatika	3	3	4	4	5	4	5	4	4
Loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		
Ajalugu					2	2	2	2	2
Inimeseõpetus		1	1	1	1	1	1	1	
Õpime õppima									
Ühiskonnaõpetus						1			2
Geograafia							2	2	2
Bioloogia							2	2	2
Keemia								2	2
Füüsika								2	2
Muusika	2	2	2	1	1	1	1	1	1
MuKu				1					
Kunst	2	2	2	1	1	1			
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	1	1	2	1	2	2	3	3	3
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ujumine	1	1	1	1	1	1			

 perioodisüsteemi õppeaine

Tabel 2. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan

KOOLIASTE	10.–12. klass					
KLASS	10. L	10. K	11. L	11. K	12. L	12. K
KOGUNEMINE	1		1		1	
Eesti keel	2		2		2	
Kirjandus	1		2		2	
B2 keeleoskustasemel võõrkeel	3		2		2	
B1 keeleoskustasemel võõrkeel	2		2		2	
EAK			1,2		0,8	
Matemaatika	5/3		5/3		4	2
Kultuur	0/2		0/2		0	2
Ajalugu	2		2		2	
Inimeseõpetus	1					
Ühiskonnaõpetus			0		2	
Geograafia	1		1		1	
Bioloogia	2		1		1	
Keemia	1		2			
Füüsika	2		2		1	
Muusika	1		1		1	
Kunst	1		1			
Kehaline kasvatus	2		2		1	
Uurimistöö alused	1					
Religioonid maailmakultuuris	1					
Filosoofia			1		1	
Suunaained	3		3		2	
Keemia		1		1		1
Füüsika						1
Teaduslugu		1				

	perioodisüsteemi õppeaine
	reaalsuuna õppeaine
	kultuurisuuna õppeaine

Geomeetria		1		1		
Uuriv kursus				1		
Tallinna ajalugu				1		
Kirjandus				1		1
MuKu		1		1		
Kunst		1				
Kultuurilugu		1				
Loovkursus						1
Valikained	4		4		2	

Tabel 3. Vodja kooli tunnijaotusplaan

KOOLIASTE KLASS	1.– 3. klass			4.–6. klass			7.–9. klass		
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Eesti keel	7	6	6	5	3	3	3/2	3/2	3/2
Kirjandus					2	2	2/3	2/3	2/3
A-võõrkeel			3	3	3	3	3	3	3
B-võõrkeel						3	3	3	3
Matemaatika	3	3	4	4	4	5	4	4	5
Loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		
Ajalugu					1	2	2	2	2
Inimeseõpetus		1	1		1	1	1	1	
Ühiskonnaõpetus						1			2
Geograafia							1	2	2
Bioloogia							1	2	2
Keemia								2	2
Füüsika								2	2
Muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Kunst	2	1	2/1	1	1	1	1	1	1

Tööõpetus, käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus	1	2	1/2	2	2	2	2	2	2
Kehaline kasvatus	3	3	3	3	3	3	2	2	2
KOOR	1	1	1	1	1				
LOOVLIIKUMINE	1	1	1	1					

2.4. PÕHIKOOLI KOHUSTUSLIKUD ÕPPEAINED

Rocca al Mare Kooli põhikooliosas õpivad kõik õpilased järgmisi õppeaineid:

- 1) eesti keel, alates 7. klassist – eesti keel ja kirjandus,
- 2) A-võõrkeel (inglise keel või piisava arvu soovijate olemasolul mõni muu koolis õpetatav võõrkeel) alates 1. klassist, Vodja koolis alates 3. klassist,
- 3) B-võõrkeel (prantsuse, saksa, vene või inglise keel) alates 4. klassist, Vodja koolis alates 6. klassist,
- 4) matemaatika,
- 5) loodusõpetus,
- 6) geograafia,
- 7) bioloogia,
- 8) keemia,
- 9) füüsika,
- 10) ajalugu,
- 11) inimeseõpetus,
- 12) ühiskonnaõpetus,
- 13) muusika,
- 14) kunst,
- 15) kehaline kasvatus (sh. ujumine, rütmika ja seltskonnatants),
- 16) tööõpetus.

Põhikooliõpilaste valikud

Lisaks kohustuslikele õppeainetele on 7. klassi astujal, v.a Vodja IÕK õpilastel, võimalik teha valik C-võõrkeele ja laiendatud põhiõppe programmi vahel huvitegevuse raames. C-keelena saab alustada õpinguid hispaania, prantsuse, saksa või vene keeles. Põhiõppe sisuks on 9.

klassi kohustuslike lõpueksamite ained: eesti keel ja matemaatika. Põhiõppetunnid aitavad kinnistada, korrata ja harjutada õpitud materjali või õppida nimetatud aineid tavaprogrammist süvendatumalt.

2.5. GÜMNAASIUMI KOHUSTUSLIKUD JA VALIKAINED

Gümnaasiumiõpilaste valikud

Gümnaasiumis saab õpilane valida kitsa või laia matemaatikakursuse. RÕKi kohustuslikele õppeainetele lisanduvad RaM Kooli gümnaasiumis suunakursused. Õpilane valib need kas kultuuri- või loodusainete plokina, millest kumbki sisaldab kaheksat valdkonnakursust. Peale selle tuleb igal gümnasistil õppida veel vähemalt kümmet valikainet. Mitmel tasandil tehtavate avarate valikute kaudu kujundab igaüks enda jaoks oma huvidele ja võimetele vastava uni-kaalse õppekava (joonis 4).

Gümnaasiumi põhikursuse ained

Rocca al Mare Kooli gümnaasiumiosas õpivad kõik õpilased järgmisi õppeaineid:

- 1) eesti keel,
- 2) A-võõrkeel,
- 3) B-võõrkeel,
- 4) matemaatika,
- 5) geograafia,
- 6) bioloogia,
- 7) keemia,
- 8) füüsika,
- 9) ajalugu,
- 10) inimeseõpetus (sh enesearendamise kursus (EAK) kooli valikainena),
- 11) ühiskonnaõpetus,
- 12) muusika,
- 13) kunst,
- 14) kehaline kasvatus,
- 15) uurimistöö alused (kooli valikaine),
- 16) filosoofia,
- 17) religioonid maailmakultuuris.

Lisanduvad **suundadega seotud ained**.

Laia matemaatika moodul: matemaatika.

Loodusained:

kujutav geomeetria (2 kursust),
keemia (2 kursust),
füüsika (2 kursust),
teaduslugu,
uuriv aine.

Kultuuriained:

müüt ja kirjandus,
kirjandus ja ühiskond,
kunstiõpetus,
kultuurilugu,
Tallinna ajalugu,
praktiline loovkursus.

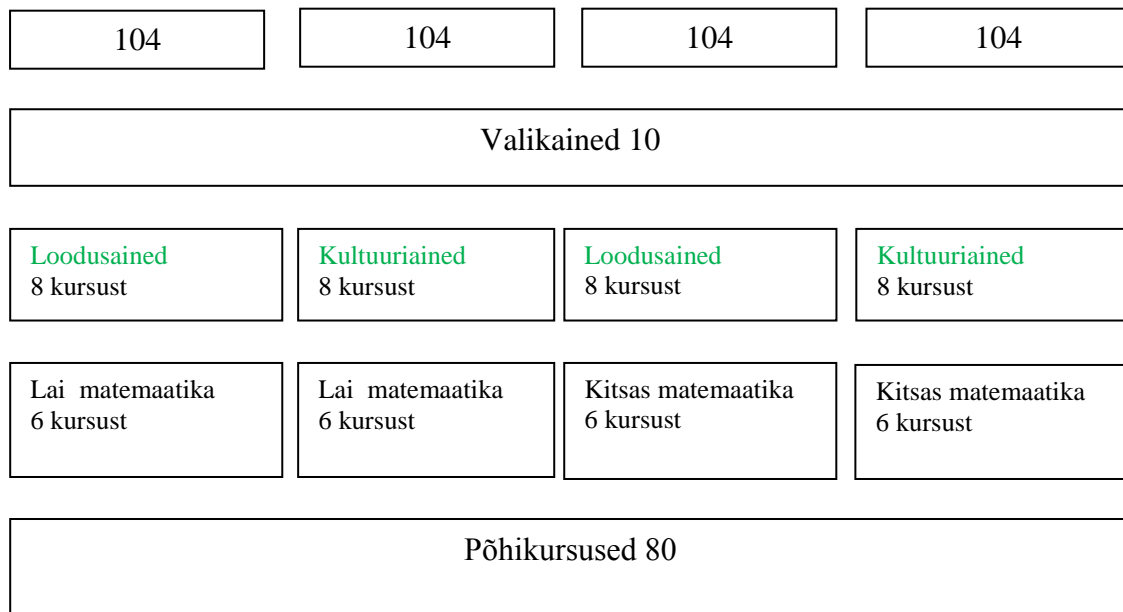
Valikainekursuste süsteem

Gümnaasiumi jooksul läbivad kõik õpilased kümme valikkursust: 10. ja 11. klassis kummaski neli (1.–4. perioodil) ning 12. klassis kaks (1. ja 2. perioodil). Aprillis koostatakse uue õppeaasta valikainete nimekiri, kus pakutakse välja 30–40 valikainekursust, millest iga gümnaasist saab endale leida kõige sobivamad ja huvitavamad. Õpilane teeb esialgsed valikud aprillis-mais. Tehtud valikuid on võimalik muuta kuni uue õppeaasta esimese perioodi teise nädala lõpuni. Valikkursusteks moodustatakse klassidevahelised õpperühmad. Rühm avatakse, kui aine on valinud vähemalt kaheksa õpilast.

Valikainete hulgas on suunavalikut veelgi süvendavaid aineid, täiendavaid võõrkeeli, võõrkeelte eri taseme diplomikursusi, silmaringi ja maailmapilti avardavaid kursusi. Valikkursusi viivad läbi RaM Kooli õpetajad ja oma ala spetsialistid väljastpoolt kooli. Ettepanekuid uute kursuste kohta saavad teha ka õpilased, esitades aegsasti oma mõtted vastava valdkonna õppetooli juhatajale.

Gümnaasiumiklassides võib valikkursusi korraldada koostöös teiste koolide ja organisatsioonidega, kasutades seejuures ka IKT lahendusi. RaM Kooli pakutud õppeainete kõrval võib kokkuleppel õppetooliga arvestada läbitud kursusi teiste huvi- ja üldhariduskoolide, ülikooli-

de ja muude õppeasutuste juures ning hinnata neid kokkuvõtva hindega. Erijuhud kinnitab pedagoogiline nõukogu.

Joonis 4. Suunavalikud ja gümnaasiumi valikained

2.6. HINDAMINE

Rocca al Mare Kool põhineb koolikogukonna koostööl eesmärgiga toetada lapse arengut parimal moel. Rocca al Mare Kooli hindamisjuhendi aluseks on kooli kontseptsioon, väärtused ja kodukord.

Hindamise eesmärgiks RaM Koolis on anda tagasisidet õpilase kui isiksuse arengule. Hindamine RaM Koolis on oma olemuselt kujundav. Õpilane ja tema vanemad saavad hindamise kaudu tagasisidet õpilase arengu, annete, suhtlemis- ja koostööoskuste ning akadeemilise edinemise kohta. Adekvaatne tagasiside toetab õpitahet ja enesehinnangut ning annab nii õpilasele kui ka tema perele tegevusjuhised edasiminekuks.

Kooli ja kodu koostöö eelduseks on, et kõik asjaosalised märkavad õpilase arengut ning analüüsivad selle eri aspekte. Kujundava hindamise kaudu õpib laps tundma oma andeid ning neid loovalt arendama. Perele annab koolist saadav tagasiside võimaluse targalt toetada lapse annete avaldumist, jätmata kahe silma vahele tähelepanu nõudvaid tahke lapse arengus.

RaM Koolis hinnatakse õpilase arengut ning omandatud teadmiste, oskuste ja õpitavast arusaamise taset. Oluliseks peetakse teadmiste ja oskuste rakendamisel üles näidatud iseseisvust ja loovust, kokkulepetest kinnipidamist, kuulamise ja teistega arvestamise oskust jms.

Hinne kujuneb kahest osast: kokkulepitud sisu väljendavast tähest, mis iseloomustab mõõdetavaid õpitulemusi, ning õpetaja sõnalistest tähelepanekutest ja selgitavatest kommentaaridest, mis annavad avaramat tagasisidet õpilase arengu, motivatsiooni, suhtlemis- ja koostööoskuste kohta. Sõnaline hinnang võimaldab täpsemini kirjeldada hetkeseisu ning anda ühtlasi soovitusi edasiseks.

Iga perioodi või kursuse alguses tutvustab õpetaja õpilastele hindamise üldpõhimõtteid ning perioodihinde kujunemise kriteeriume. Õpetajal on õigus kooli hindamisjuhendit täiendada omapoolsete nõudmistega. Klassis/õpperühmas tehtavate kontrolltööde ning arvestuste aeg ja maht kavandatakse kokkuleppel õpilaste ja teiste ainete õpetajatega, pidades silmas, et päevas ei sooritataks üle kahe kontrolltöö või üle ühe arvestuse. Õpetaja ja õpilaste kokkuleppel on õppeveerandi või kursuse jooksul võimalik muuta kontrolltööde toimumise algselt kokkulepitud aega.

Koolipoolne esmane tagasisidekanal on e-kool. Iga koolipäeva lõpuks kannavad õpetajad e-kooli hinded, hilinemised, puudumised, tunnikirjeldused ja kodused ülesanded. Konstruktiivse arenguinfo edasiandmiseks kasutatakse e-kooli märkamiste lahtrit. Sinna teeb õpetaja sissekandeid mitte harvemini kui kord perioodi jooksul. Et oluline info õpilase tunnis osalemise, hinnete, õpetaja tähelepanekute ja tööülesannete kohta jõuaks operatiivselt õpilase ja pereni, kohustuvad nii õpilased kui ka vanemad e-kooli jooksvalt jälgima.

1. Õpilaste akadeemilise edenemise hindamisel on RaM Koolis alates 4. klassist kasutusel kümne positiivse ja ühe negatiivse hindegga hindamisskaala.

A+		Väljapaistev
A	96–100%	Suurepärane
B+	91–95%	Väga hea
B	86–90%	Tubli
C+	81–85%	Hea
C	76–80%	Päris hea
D+	71–75%	Keskpärane
D	66–70%	Rahuldav

E+	61–65%	Piisav
E	50–60%	Kasin
F	0–49%	Puudulik

Hinde A+ saab õpilane juhul, kui tema lahendus/idee on õige ja unikaalne, lähenemine eriti huvitav, originaalne, teadmised ja oskused ületavad tunduvalt aineprogrammis nõutut.

Tähis O (ootel) on kasutusel perioodi jooksul esitamata töö märkena e-koolis. Järelevastamise või töö esitamise ooteaeg on kaks nädalat.

Tähis X (hindamata) kantakse e-kooli, kui õpilasele ei saa hinnet panna puudumise tõttu. Hindamata ained ja negatiivsed tulemused tuleb üldjuhul likvideerida igale perioodile järgneva vaheaja jooksul.

Õpilase hilinemist tundi märgib e-koolis täht „h“ (hilinemine).

Õpilase puudumisel koolist kasutatakse e-koolis märke M (muu põhjusega puudumine), T (tervislikul põhjusel puudumine) ja P/p (põhjuseeta puudumine). Õpilase puudumisest ja selle põhjustest peab lapsevanem teavitama klassijuhatajat telefoni, e-posti või e-kooli kaudu hiljemalt õppes puudumise esimesel õppepäeval. Kui vanem ei ole kooli õpilase puudumisest teavitanud, teavitab kool sellest vanemat hiljemalt järgmisel õppepäeval. Õpilase puudumine loetakse põhjendamatuks kui lapsevanem kolme koolipäeva jooksul õpilase naasmisel kooli ei tõenda teisiti.

2. Aineid, mida õpitakse üks tund nädalas, hinnatakse II perioodil (sõnaline hinnang) ja V perioodil (hinne ja sõnaline hinnang). Kahe nädalatunniga aineid hinnatakse õppeaasta keskel (jaanuaris) ja õppeaasta lõpul (juunis). Kolme nädalatunniga aineid hinnatakse õppeaasta vältel iga kolme kuu tagant (novembris, märtsis ja juunis). Nelja ja viie nädalatunniga aineid hinnatakse iga perioodi lõpus. Kehalises kasvatuses hinnatakse õpilast kolm korda aastas: II perioodi lõpus, suusaperioodi lõpus ja V perioodi lõpus.

3. Perioodihinne on täht (A+...F). Perioodihindele lisab õpetaja kommentaari õpilase taseme, arengu, tööpanuse ja käitumise kohta. Puuduliku perioodihinde (F) või puudumiste tõttu hindamata jätmise korral (X) on kommentaaris kirjas, miks õpilane jäi hindamata ja kuidas tal on võimalik saada positiivne hinne.

Pärast järelevastamist uuendab õpetaja e-koolis nii hinde kui ka kommentaari.

4. RaM Koolis toimuvad üleminekueksamid 7., 8., 10. ja 11. klassis. 7. ja 10. klassi eksamiaine ja -vormi valib kool ning sellest teavitatakse õpilasi ja lapsevanemaid hiljemalt III perioodil. 8. klassi õpilaste eksamiks on loovtöö ning 11. klassi õpilastel uurimistöö. Vodja kooli 7. klassi õpilased sooritavad kevadel üleminekueksami kombineerituna emakeelest ja matemaatikast.

5. RaM Kooli järgmisse klassi viiakse õpilane, kellel on õppeaasta lõpul kõik perioodi- ja ekamihinded positiivsed.

6. Aasta- või kooliastmehinne pannakse välja siis, kui õpilane lahkub RaM Koolist või lõpetab põhikooli/gümnaasiumi. Sellisel juhul teisendatakse hinded viie palli süsteemi koolis kasutusel oleva skaala alusel:

A+...B+ – 5,

B...C – 4,

D+...E – 3,

F – 2.

7. Põhikooli lõpetab õpilane, kelle kõik perioodi-, eksami- ja aastahinded on positiivsed. Erandjuhtumid lahendatakse pedagoogilises nõukogus seadusega ettenähtud korras. Põhikooli lõpetab õpilane, kes muu hulgas on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis vastab Rocca al Mare Kooli loovtöö juhendile.

Põhikooli lõputunnistusele kantakse õpilase 9. klassi aastahinded ja nende ainete hinded, mida ta on eelnevates klassides õppekavajärgselt õppinud (näiteks loodusõpetus 7. klassis ning inimeseõpetus 7. ja 8. klassis), samuti kooliastme üleminekueksamite hinded.

8. Gümnaasiumi lõpetab õpilane, kelle kõik perioodi-, eksami- ja aastahinded on positiivsed. Kooliastmehinne kujuneb kogu gümnaasiumiaja õpitulemuste põhjal ning arvestab nii õpilase arengut kui ka tema saavutatud taset. Õppeainete kooliastmehinded pannakse välja õppeperioodi lõpuks. Õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

9. Kui hindamisel tuvastatakse plagiaat, kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse õpilase töö puuduliku hindega.

10. Õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale antakse kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas. 1.-5. klassides lisavad klassiõpetajad kommentaari õpilase käitumise kohta klassiõpetaja tagasisides, alates 6. klassist annavad õpilase käitumise kohta tagasisidet aineõpetajad ainealases kirjalikus kommentaaris õpinguraamatutes.

11. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde fikseerimist e-koolis, esitades kooli direktorile kirjalikult sellekohase taotluse koos põhjendustega.

Sõnaliste hinnangute andmine 1.–4. klassis

Sõnalised hinnangud annavad teavet õpilase arengu, õppeprotsessis osalemise, õpi- ning käitumisoskuste kujunemise ja õpitulemuste kohta. Hinnanguid antakse nii suulises kui ka kirjalikus vormis õppeprotsessi käigus ning perioodi lõpus. Kokkuvõtvad sõnalised hinnangud kirjeldavad õpilase arengut, õppetöös osalemist, kooliastme pädevuste ja õpioskuste kujunemist ning teadmiste ja oskuste omandamist.

Kokkuvõtvates hinnangutes toob õpetaja esile lapse edusammud, juhib tähelepanu arendamist vajavatele oskustele ning annab juhiseid edasiseks tegutsemiseks. Kokkuvõtvad kirjalikud hinnangud kajastuvad õpinguraamatus II ja V perioodi lõpus.

Sõnaline hinnang toetab lapse eneseusku, väljendab lugupidamist lapse püüdluste vastu ja innustab teda.

Individaalse õppekava järgi õppivate õpilaste hindamine Vodja koolis

Õpilastele, kellele on koostatud IÕK, tohib kooli kolleegiumi otsuse alusel rakendada hindamisel erisusi. IÕK järgi õppivatele õpilastele pannakse põhiainetes kokkuvõttev perioodihinne iga perioodi lõpus. Õpilastele, kellele nõustamiskomisjoni otsusel on koostatud IÕK, võib rahuldava hinde panemisel arvestada 35% määra.

2.7. LÕIMING, LÄBIVAD TEEMAD, PROJEKTITEGEVUS, LOODUSKLASS

Lõiming

Ühtki õppeainet ega -valdkonda ei saa käsitleda väljaspool laiemat konteksti ja tervikut, seetõttu on ainete lõimingul RaM Kooli õppekavas ja õppemeetodites väga oluline koht. Eri õppeainete lõimimise kaudu õpitakse nägema seoseid ning tunnetama põhjuse-tagajärje ahelaid, analüüsima enda ja oma kaaslaste tegevust ning juhtima iseennast.

Rocca al Mare Kooli oluline märksõna on huvipõhine õpe, mis keskendub elule endale, eluliste probleemide lahendamisele ning nähtuste põhjuste leidmisele. Nii toetatakse oma tegevust juhtivate aktiivsete inimeste ja rühmade kujunemist, kes konstrueerivad uusi teadmisi varasemate ja õppimise käigus omandatud teadmiste põhjal. Ka siin on üheks oluliseks väljundiks eri õppeainete lõiming. Huvipõhises õppes on oluline koht õpilaste rühmatööl, õpetaja(te)poolisel juhendamisel ja eelkõige koostööl.

Läbivate teemade käsitus realiseerub kooli kõikide tegevuste kaudu; vaadeldavad teemad puudutavad õpilase arengu seisukohalt olulisi eluvaldkondi. Eri teemade käsitlemise eesmärk on kujundada teadmisi, oskusi, väärtushinnanguid, hoiakuid ja käitumisnorme.

Läbivaid teemasid õpitakse RaM Koolis ülekooliliste projektide ja integreeritud aineõpetuse kaudu. Õpilastel kujunevad välja järgmised oskused:

- seoste ja mõjude süsteemne tunnetamine,
- strateegiliste küsimuste ja eesmärkide püstitamine,
- sihipärane tegutsemine,
- otsustus- ja vastutusvõime,
- probleemide ja riskide tunnetamine,
- ressursside hindamine ja toimetulek,
- innovaatus ja ettevõtlikkus,
- eneseanalüüsi ja suhtlemise oskus,
- kultuuri väärtustamine ja selles osalemine.

Iseseisvate õppimis- ja uurimisoskuste kujundamiseks teevad õpilased uurimistöid ja osalevad **projektides**.

Projekte algatatakse ja neis osaletakse ka ainete lõimimise hõlbustamiseks, töö mitmekesistamiseks ja huvitavamaks muutmiseks.

1. Rahvusvahelised ja koolidevahelised projektid – RaM Kool osaleb Haridus- ja Teadusministeeriumi, eri fondide ja/või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt väljakuulutatud haridus- ja kasvatusprojektides.

2. Koolisisesed projektid:

- a) ülekoolilised projektid, milles käsitletakse ühtlasi õppekava läbivaid teemasid: traditsioonilised ülekoolilised üritused (lauljate ja pillimängijate festival „Kuldne triangel”, noorte moekunstnike konkurss „Roosad käärid“, emakeelepäeva kõnevõistlus jne);
- b) ainevaldkonna projektid: õppekäigud, muuseumipäev, keskustepäevad, keelepäevad jm.

3. Klasside projektid: õppeaasta algul kavandatud tegevus (lektorid klassijuhatajatundides, nõustamiskeskuste külastamine, ekskursioonid, õppe-eesmärgilised väljasõidud, teatrikülastused jms).

4. Kursuste projektid, mis võtavad kokku kursusel õpitu (B-keele lõpuüritus, riigikaitselaager, näitused, lõputööde kaitsmised, „Vaikuse tuba“ jne).

5. Ainekursusteüleised projektid kõikides kooliastmetes, mille puhul lõimitakse eri ained.

6. Koostöö kõrgkoolidega: eri ainevaldkondade tutvustamine, kaasates selleks ülikoolide õppejõudusid; õppejõudude kursused õpilastele; Tartu Ülikooli ja RaM Seminari koostöö tegevõpetajate kogemusõppe arendamisel; koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga korraldatavad teabepäevad, avatud loengud, seminarid, töötoad; RaM Kooli õpilaste osalus õppevahendite väljatöötamisel; mitmesugune koostöö teiste Eesti ülikoolidega.

7. Koolikogukonna traditsioonilised ühisprojektid: enesearendamise kursuse lõputööde esitlemine ja lavastamine autoriõhtul, vabariigi aastapäeva näidendid, jõulupäev, kooli sünnipäeva tähistamine, matkad jms.

Projekte korraldavad õppetoolid või selleks määratud projektijuht ja õpilased.

Loodusklass

Rocca al Mare Kool on loonud õppekavas sätestatud üld-ja valdkonnapädevuste omandamiseks ja praktiseerimiseks ning läbivate teemade käsitlemiseks **õppekeskkonna** nimetusega

LOODUSKLASS. Nimetus tuleneb ideest, et kõrgeimal tasemel õpet pakub looduskeskkond ise (ka maaelu laiemalt). Loodusklass on olnud aastast 2004/05 Rocca al Mare Kooli õppetöö orgaaniline osa ning aastast 2009/10 sätestatud ka õppekavas.

Rocca al Mare Kooli loodusklass on integreeritud õppe vorm, mis neljal päeval õppeaastas kaasab kõik õpilased 1.–12. klassini ning kõik õpetajad sõltumata nende erialast. Loodusklassi eesmärgid lähtuvad RÕKist; konkreetsete õppepäevade sisu ja tegevus luuakse iga kord eraldi õpetajate ja õpilaste koostöös, kaasates projektipaikade spetsialiste. Õpe loodusklassis on lõimitud ja süsteemne. Loodusklass on sisult ja vormilt paindlik ning pidevalt arenev süsteem, seda viivad edasi tegevuses saadavad elulised kogemused ja ideed ning ühiskonnas aktuaalsed teemad.

Loodusklassi eesmärk on luua keskkond ning kogemus suhtlemiseks ja kooskõla leidmiseks loodusega.

Allolev tabel võtab kokku loodusklassi ideestiku ja toimimise ning kirjeldab õpet loodusklassis esimesest kooliaastast abituriumini.

ÕPPIMINE on

VAHETU	ja toimub	KOGEMISE	kaudu	I	Leidmine, uudistamine, avastamisrõõm ning kogetu jagamine kaaslastega. Ise tegemine, proovimine, katsetamine.
				II	Matkamine, arvestamine üksteise ja loodusega. Esmaste matka- ja üleelamistarkuste omandamine.
				III	Õppimine praktiliste tegevuste kaudu. Iga tegevuse juures taotletakse arusaamist tegevuse sisust ja tagajärjest. Oluline on näha tegevuse suhet loodusega.
				IV	Aastaajast lähtuvad tegevused. Valge ja pimedada aja kogemine. Kogetust inspireeritud looming: laulmine, tantsimine, lugude kuulamine ja jutustamine, joonistamine jms.
				V	Väikese mahuga projektitööd, mis on suunatud õppe mitmekesistamisele ja õppeainete integreerimisele (nt teemad „Kaitsealused loomad“, „Varbola linnamägi kõneleb“, „Põlevkivimaastike taaselustamine“ jms).
SOTSIAALNE		TEGEMISE		VI	Matkamine, elementaarsete matkaoskuste ja meeskonnatöö kogemuste omandamine. Loodust ja kaaslast märkava suhtumise kujunemine. Aastaajast lähtuvad loodusvaatlused.
				VII	Käitumine looduses erakorralistes oludes. Programm „Otsi Otti”. Orienteerumine maastikul. Kaardi ja kompassi kasutamise õppimine. Pikem matk ning aastaajast lähtuvad loodusvaatlused. Vajalikuks osutuvate praktiliste esemete kavandamine, projekteerimine, valmistamine.

				<p>VIII</p> <p>Looduse vaatlemine ja nähtu jäädvustamine.</p> <p>Kunstitund looduses (nt teemad „Samblikud Rumpo poolsaarel”, „Paekivimaailm Porkunis“ jms).</p> <p>Matkamine ja varem õpitu harjutamine.</p>
				<p>IX</p> <p>Väikese mahuga referatiivsed ja uurimistööd, alates teema püstitusest kuni tulemuste esitluseni (nt teemad Sagadis: „Mets“, „Vesi ja vee-elanikud Penijõel“; Nõval: „Rannik ja selle kujunemine“).</p>
FILO-SOOFILINE	MÕTES-TAMISE			<p>X</p> <p>Rännak (eraldi poistele ja tüdrukutele), mis algab pika kõndimisega ja kasvab päeva teisel poolel üle sisemiseks eneseanalüüsiks ja vaimseks tegevuseks.</p> <p>Üleelamisrännak (eraldi poistele ja tüdrukutele) – teoreetiline ja praktiline õppus keeruliste olukordadega toimetulekuks looduses: söögi ja joogi leidmine ning valmistamine, ravimite hankimine ning ööbimispaiga muretsemine.</p>
				<p>XI</p> <p>Praktilised tööd, mis nõuavad eelnevat teemasse süvenemist ja teadmisi, mida kinnistatakse praktika käigus (nt Esna mõisas renoveerimise ABC: aknalaudade puhastamine värvist; ruumi tekstiilide valimine ja õmblemine; n-õ vana haljastuse üles leidmine võs-sakasvanud metsast ja endise kabeliallee väljapuhastamine).</p>
				<p>XII</p> <p>Mingi paikkonna terviklik analüüs kogu senist loodusklassi kogemust kasutades (nt teemad „Mis teeb Kihnust Kihnu?“ või „Mis teeb Pranglist Prangli?“, „Palmse mineviku ja tänapäeva lugu“ jms).</p>

Projektitöö Vodja koolis

Vodja kooli õpilased osalevad koostöö- ja õpioskusi arendavates koolisisestes projektides, teemapäevadel, maakondlikel ühisüritustel ning individuaalset eripära arvestavates uurimisprojektides. Projektitööd tehakse individuaalselt ja/või rühmades. Õpilasi innustatakse osalema õppetööd toetavates tegevustes nii eraldi kui ka koos kaaslastega, et kujundada hoiakuid meeskonnatöök, laiendada igäihe sotsiaalse suhtluse ringi, harjutada toimetulekut erisugustes elulistes olukordades ning toetada õpilase igakülgset arengut.

Projekte, õppekäike ja teemapäevi korraldatakse ainetevaheliste läbivate teemade mitmekesistamiseks, toimetulekuoskuste kujundamiseks ja õpitulemuste parandamiseks.

Rahvusvahelised projektid: kirjavahetus Etioopias asuva Oxnard Youth Academy sõpruskooli lastega.

Üle-eestilised ja maakonna üritused: olümpiaadid, koolidevahelised spordivõistlused, karjääriõpe ja ettevõttopäev koostöös Järvamaa Kutsehariduskeskuse ja KENKiga, lauluvõistlused (solistide konkursid, laulupeoks valmistumine jm), A. H. Tammsaare võistlugemine, joonistusvõistlused, maailmahariduskeskuse Mondo projektid, keskkonnalaager jm.

Koolisisesed projektid: matkad, talgud, teemapäevad, spordivõistlused, fotokonkursid, oma loomingupäev, ajalehe valmistamine, muuseumide-teatrite külastamine, kohtumised huvitavate inimestega, perelaager, lapsevanemate esinemised, lauluvõistlus „Vodja kuldnokk“, temaatilised jõulupeod jm, osavõtt RaM Kooli üritustest.

Kooliürituste korraldamisel kaasatakse võimalikult palju lapsevanemaid ning vabatahtlikke, kes aitavad oma hea eeskujuga kujundada õpilaste käitumisharjumusi, tutvustada neile eri eluallasid, motiveerida isiklikke pingutusi, toetada huvi ja tahet edasi õppida ning iseseisvalt toime tulla.

2.8. RAM KOOLI LÕPETAMINE

Põhikooli lõpetab õpilane,

- kelle kõikide õppeainete aastahinded on positiivsed;
- kes on kolmandas kooliastmes sooritanud üleminekueksamid;
- kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö;

- kelle eesti keele, matemaatika ja valikeksami tulemused on positiivsed.

Erijuhtumeid arutab pedagoogiline nõukogu. Otsuse tegemisel lähtub kool kehtivatest seadustest.

Gümnaasiumi lõpetab õpilane,

- kes on 10.–12. klassis läbinud positiivse tulemusega kokku vähemalt 98 ainekursust ning omandanud nõutud pädevused. Õppekursustest 80 on riikliku õppekava kohustuslikud kursused ja 18 kooli määratud lisakursused (kaheksa suunakursust ning vähemalt kümme kursust õpilase enda valikul kooli pakutavate valikkursuste hulgast);
- kelle kõik kooliastmehinded on positiivsed, st hinded 5, 4, 3;
- kes on sooritanud positiivse tulemusega vajalikud lõpueksamid (eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksami, õppesuunaaineid ning sotsiaal- ja loodusvaldkonda hõlmava koolieksami ning õpilasuurimuse või praktilise töö).

Lõpueksamid RaM Koolis

- Õpilasuurimus
Õpilane kaitseb 11. klassis valminud uurimistöo kooli direktori kinnitatud eksamikomisjoni ees. Uurimistööd hinnatakse viiepallisüsteemis ning hinne kantakse lõputunnistusele.
- Kooli lõpueksam 12. klassis
RaM Kooli lõpetamiseks tuleb igal abituriendil sooritada gümnaasiumi lõpueksam. Eksamil lubatakse õpilased, kes on läbinud RaM Kooli õppekava ja kelle kooliastmehinded on positiivsed. Eksami eesmärk on saada ja anda tagasisidet RaM Kooli lõpetajate silmaringi, väärtushinnangute ja maailmavaate kohta. Eksami koostamise, läbiviimise ja hindamise eest vastutab eksamikomisjon, kuhu kuuluvad kultuuri- ja loodusteaduste õppe-
tooli juhataja, vanema kooliosa juhataja ning eksamil hõlmatud kursusi kureerivate aine-
sektioonide juhatajad. Eksamiülesanded koostatakse gümnaasiumi kohustuslike kursuste
(v.a riigieksamiained) põhjal. Eksami maksimaalne tulemus on 100 punkti, eksami soori-
tamisel saadud punktisumma teisendatakse numbriliseks hindeks viiepallisüsteemis RaM
Kooli hindamisjuhendis näidatud skaala järgi.
Eksami ebaõnnestumise korral (tulemus alla 56 punkti) toimub järelksam sama aasta au-
gustikuus.

2.9. ÕPPETOOLID JA ÕPPESISU (KOHUSTUSLIKUD JA VALIKAINED).

Õppesisu ainevaldkonniti

RaM Koolis on kolm õppetooli: loodusteaduste, võõrkeelte ja kultuuri õppetool. Igal õppetoolil on juhataja, kes korraldab oma valdkonna tegevust.

2.9.1. KULTUURI ÕPPETOOL

Rocca al Mare Koolis kureerib kultuuri õppetool järgmiste ainete õpetamist: ajalugu, ühiskonnaõpetus, filosoofia, religioonid maailma kultuuris, eesti keel, kirjandus, muusika, muusikaajalugu, kunst, kodundus, käsitöö, puutöö ja kunstiajalugu. Loetletud ainete õpetamisel on õpetajal ja klassil tunnisisu kujundamisel suur osa, kuid kõige aluseks on RaM kooli kontseptsioon ja riiklik õppekava, mille rakendamisel lähtutakse järgmistest eesmärkidest.

Kognitiivsed oskused. Eesmärk on õppida teadlikult kogema loomingut ja loomist ning tunda sellest rõõmu; olla isikupärane looja ja teadlik kultuuritarbija.

Tasakaalustatud väärtushoiakud. Eesmärk on vähendada massikultuuri osatähtsust isiksuse kujunemisel ning luua kogemuste tasakaal traditsioonilise väärtusõpetuse abil.

Väljendussuutlikkus. Eesmärk on mitmekülgse eneseväljenduskogemuse omandamine.

RaM Kooli kultuuri õppetoolis spetsialiseeruvad ajaloo- ja kirjandusõpetajad kindlate ajastute ja/või kursuste õpetamisele. See võimaldab igal õpetajal täiendada ennast süvitsi kitsamas ainevaldkonnas ning arendada tõhusalt õpetatavate kursuste metoodikat. Tunnikoormust jaotades arvestatakse ka õpetaja enda huvisid ning eelistatavaid uurimissuundi, et soodustada huvipõhist õppimist ja õpetaja pühendumist.

Iga õpetaja potentsiaal, tema võimete ja erioskuste lai spekter leiab väljundi valikainete õpetamises. Pakkudes õppekavasse lisakursusi ning luues ja kujundades nende sisu, ärgitab ja kannustab õpetaja omaenda sügavate huvide ning isikliku loominguga kaudu ka õpilaste huvide kujunemist ja loovust.

Kultuuri õppetooli ained on seotud tunnetuse ja esteetikaga. Toetudes rahvuslikule kultuuripärandile, teistele rahvuskultuuridele, ajaloole ja ühiskonnaelu aktuaalsetele teemadele, kujundab õppetool igale ainele omaste vahendite abil loomingulise kultuurikeskkonna, mille ees-

märk on vaimne ja kõlbeline täiustumine – õppimine ning arengut toetava tasakaalu loomine igapäevases õppetegevuses. Tegevuspõhimõte on ühendada innovaativsus ja konservatiivsus ning saavutada moodsate väärtuste ja püsiväärtuste tasakaal: internetimaterjalide ja videovaramu kasutamisel järgida ühtlasi säästva arengu kontseptsiooni, tarbimismugavusi eitamata tähtsustada muusikalist ja käelist tegevust kui inimese arengu loomulikku osa jne.

Õppeprotsess lähtub eeldusest, et inimlik suhtlemine ja hea õhkkond klassitoas on eduka õppimise alus.

Põhikooli õppeprotsess

Loovainete õppimine erialaõpetajate juhendamisel algab RaM Koolis esimesest kooliaastast: muusikaõpe 1. klassis, käsitöö-, puutöö- ja kodundusõpe 3. klassis ning kunstiõpe 4. klassis. Kogu tegevusmudel on paindlik ning lähtub õpilasest, tema intellektuaalse, emotsionaalse ja füüsilise arengu rütmist. Loodetud arengu eeldusena luuakse keskkond, mis toetab vaba ja isikupärast eneseväljendust.

RÕKi tööõpetus on RaM Koolis lõimitud ühtsesse oskusainete õpetamise süsteemi: kunst + käsitöö + kodundus ehk KUKÄKO, kus nii kunsti, käsitööd, kodundust kui ka puutööd õpetatakse valdavalt tüdrukute-poiste segarühmades. Loovainete rõhutatult tähtsat ja kesket rolli RaM Koolis toetab ka teine lõimitud õppesüsteem: muusika + kunst ehk MUKU.

Kunstiõpetuse eesmärk on pakkuda ohtralt võimalusi loovuse arenguks. Õpetuse sisuks ei ole üksnes joonistamine, maalimine ning muu tehniline-käeline tegevus, vaid eeskätt tunnetusprotsesside kogemine.

Muusika algtõed omandavad 1.–6. klassi õpilased plokkflöödiõppe, Orffi instrumentariumi ja teiste pillide (kandle, kitarrid) kaasabil. Tähtsal kohal on noodilugemisoskus muusika keele mõistmise alusena ning rahvuslikust traditsioonist välja kasvanud kooslaulmise kultuur. Koorilaulul on koolis oluline koht, sellega tegeldakse kõikides vanuseastmetes. 1. ja 2. klassis on koorilaul iga lapse tunniplaanis.

Gümnaasiumi õppeprotsess

Gümnaasiumiastmes on oluline koht kultuuri õppetooli pakutavatel valikainetel, mis avardavad õpilaste kultuurilist maailmapilti, aitavad tundma õppida rahvuskultuuri ajalugu ning olla kursis tänapäeva kultuuriga. Eesmärk on, et õpilastest kujuneksid ärksad, omanäolise mõtlemisega loovad isiksused, sõltumata tulevikuks valitavast erialast ja ametist.

Kultuuri õppetooli valikained RaM Kooli õppekavas on psühholoogia, sissejuhatus antropoloogiasse, fotograafia algkursus, rõivadisain, gastronoomia, õiguse alused, loovdraama, sissejuhatus filmikunsti, enesearengu kursus (EAK), kursused „Karjääri planeerimine ja ettevõtlik eluviis“, „Loovkirjutamisest lavastamiseni“ jt.

Kultuuri õppetooli valikainete hulk varieerub ning kursuste sisu areneb ja täieneb pidevalt, pakkudes järjest uusi ja ajakohaseid võimalusi kasvada avatud kultuurihuvide ja tasakaalustatud maailmapildiga inimeseks. Muutuvad ja vahelduvad ka suunained. Võimalusel põimib kultuuri õppetool humanitaarsuuna ainetes eri valdkondade teadmised, käsitlused ja kogemused ajastut või nähtust hõlmavaks tervikuks (nt Tallinna ajaloo kursust õpetavad 11. klassile kuue aine õpetajad eri õppetoolidest: ajalugu, ühiskonnaõpetus, geograafia, kunstiajalugu, kirjandus ja võõrkeel).

Õpilaste kultuurilist arengut toetavad süvitsi RaM Kooli juures tegutsevad huviringid (puutöö-, muinasjutu-, väitlus-, animatsiooni-, arvuti-, disaini-, kunsti-, tantsuring jt) ning muusikakool. Töötavad ka huviringid peredele ning õpetajatele: puutöö, gastronoomia, rahvatants, käsitöö, kunst, robotika.

Kogu koolipere kultuurilise maailmapildi kujundamisel ning mitmekesistamisel on olulisel kohal Eesti ja eestlaste tähtpäevade mõtestamine ja austamine ning oma kooli traditsioonide arendamine: oluliste kultuuritegelaste ja -sündmuste kajastamine, kooli kalenderplaani tähtpäevade ning muude kooliürituste kunstiline ja muusikaline kujundamine, õpilastööde eksponeerimine, humanitaarainete olümpiaad, osalemine koolivälistel aineolümpiaadidel, Eesti Vabariigi aastapäeva näitemäng, emakeelepäeva kõnevõistlus „Demosthenese pärg“, jõulukuu heategevuslaat, jõulukontsert-jumalateenistus, kooli muusikakonkurss „Kuldne triangel“, orienteerumismäng Tallinna vanalinnas, ühislaulmised ja muusikaprogrammid kooliosade ja kogu kooli kogunemistel, rahvusvahelise muusikapäeva kontserdid, iganädalased kultuuriminutid (Valge klaveri sari), kooli kooride kontserdid ning osalemine laulupidudel, pilliõppe talve- ja kevadkontserdid, kontserdid tippinterpretidelt lastele, lapsevanematele ja õpetajatele, kooli muuseumipäev ja koostöö muuseumidega, õppekäikude projektipäev, gastronoomia-klubi, muu klubitegevus jne. Koolipere kultuurikogemust süvendavad ja rikastavad ka õpilaste omaalgatuslikest ettevõtmistest välja kasvanud pikaajalised traditsioonid, nagu kooli ajaleht Casus Belli, noorte omaloomingul põhinev moeetendus „Roosad käärid“ jt.

Kultuuri õppetooli taotlus on, et Rocca al Mare kooli lõpetanu kogeks maailma avatud meeltega ning oskaks märgata ja hinnata kultuuri enese ümber ja iseendas.

2.9.2. LOODUSTEADUSTE ÕPPETOOL

Rocca al Mare Koolis kureerib loodusteaduste õppetool järgmiste ainete õpetamist: matemaatika, füüsika, keemia, bioloogia, geograafia, inimeseõpetus, enesearenduskursus ning kehaline kasvatus (sh rütmika, seltskonnatants ja ujumine). Õppetooliga on liitunud ka osa algõpetuse õpetajaid, eelkooli juhataja ja loodusklassi õpetaja.

Loodusainete õppimine ja õpetamine taotleb eelduste loomist looduse ning elu- ja tehiskeskonna tundmaõppimiseks ning hoidmiseks. Eesmärk on arendada õpilaste süsteemset mõtlemist, analüüsioskust ja loovust ning kujundada arenguvõimeline isiksus. Ainetundides rõhutatase inimese ja looduse kooskõla ning süvendatakse õpilaste keskkonnateadmisi.

RaM Kooli õppekavas on rohkesti loodusteaduste õppetooli pakutavaid valikaineid: loogika, matemaatiline analüüs, planimeetria, geomeetria, stereomeetria, projektijuhtimine, astronoomia, olmekeemia I ja II, keskkonnakeemia, sissejuhatus programmeerimisse, automaatika, riigieksami ettevalmistuskursused matemaatikas, keemias, bioloogias ja geograafias, uurimistöö alused, riigikaitse, loov juhtimine, seltskonnatants, sotsioloogia, võrgurakendused, spordiajalugu, eetilise äri loomine ja juhtimine, arhitektuuriajalugu, majandusmatemaatika, kursused „Terviseinsenerid biomeditsiinis“, „Eesti ja II maailmasõda“, „Ideest meeldiva mälestuseni“ jt. Valikaineid õpetavad oma kooli õpetajate kõrval Tallinna Tehnikaülikooli ja Tallinna Ülikooli õppejõud ning oma eriala korüfeedena ka mõned lapsevanemad.

Loodusainete süvitsi omandamist toetab õpilaste osalemine matemaatika-, füüsika-, keemia- ja geograafiaolümpiaadil, iga-aastane osavõtt rahvusvahelisest nuputamisvõistlusest „Känguru“ (3.–10. klass) ning ülelinnalisest „Nuputa“ võistlusest kahes vanuseastmes (5.–6. ja 7. klass).

Olulised reaallaineid propageerivad ettevõtmised RaM Koolis on reaallainete nädalad, loogikamaratonid (kestusega 7–10 nädalat – igal nädalal saavad õpilased uued ülesanded ning esitavad lahendused nädala lõpuks), sudoku lahendamise ja nuputamisvõistlused, keemia- ja füüsikakatsete demonstratsioonid, loodusfotode ja -plakatite konkursid, külalislektorite loengud, vanade õpikute näitused ning vanade arvutusvahendite (lūkati, Felixi arvutusmasina, Juku arvuti jms) esitlused. Koostöös Tallinna Tehnikaülikooli ning Tartu Ülikooli reaal- ja loodusteaduskonnaga toimuvad teabepäevad ja instituutide külastused.

RaM Kooli õpilased osalevad aktiivselt TTÜ tehnoloogiakooli, TÜ teaduskooli ja TLÜ õpilasakadeemia kursustel ning Energeetikakeskuse, Tallinna Loomaia ning Rocca al Mare Vabaõhumuuseumi projektides.

Kehalise kasvatuse õpetamise põhiülesanne on noore inimese füüsiliste ja kõlbeliste omaduste harmooniline areng, sportliku elulaadi kujundamine ning huvi loomine tegelda mingi spordialaga. Kehalist kasvatust toetavad Rocca al Mare kooli spordiklubi ning spordiringid ja treeningrühmad koolis ja väljaspool maja. Õpilaste ja muu koolipere tervist, kehalist arengut ning head füüsilist vormi propageerivad ja edendavad RaM Kooli kalendri sportlikud ettevõtmised: kogupereüritus „Meie matk“ septembris ja kogupere suusapäev veebruaris, algklasside sportlik maastikumäng „Eesti maamäng“ oktoobris ja isadepäeva spordivõistlused novembris, RaM Tants detsembris, jõuluvaheajaeelne võrkpallimäng õpilaste ja õpetajate vahel ning teised traditsiooniks saanud võistlused kogu kooliaasta jooksul, nagu lauatennise turniir, koolidevaheline rinnaltsurumise võistlus, korvpalliturniir, kus kohtuvad vilistlased, õpetajad ja õpilased, jõukatsumised talvisel suusa- ning kevadisel spordipäeval, osalemine Tallinna koolinoorte spordimängudel, Haabersti linnaosa korraldatavatel võistlustel jpm. Kõik õpilased saavad RaM Koolist kaasa ujumisoskuse: ujumistunnid on õppekavas 1.–6. klassini üks kord nädalas, kokku läbib iga laps selle aja jooksul kuus 35tunnist ujumiskursust.

Loodusteaduste õppetool teeb koostööd Soome bioloogia- ja geograafiaõpetajate alaliiduga, Eesti Kaitseväge staabi- ja sidepataljoniga jt partneritega. Õpetajad täiendavad ennast TTÜ pakutavatel kursustel ning osalevad TÜ ja Haridusministeeriumi pilootprojektides.

2.9.3. VÕÕRKEELTE ÕPPETOOL

Võõrkeelte õppetool koordineerib võõrkeelte õpetamist Rocca al Mare koolis, juhtmõte on olla õpilaste jaoks üks maailma. Võõrkeelte õppimise põhieesmärgid RaM Koolis on suhtlusoskuse omandamine õpitavas võõrkeeles ning orienteerumine maailma kultuuriloos, ühiskonna aktuaalsetes probleemides ja kultuurierisustes. Oluline on mõistva ja salliva suhtumise kujundamine kultuurierinevustesse ning rahvuslikesse, religioossetesse ja individuaalsetesse iseärasustesse. Võõrkeeletundides õpetatakse säilitama isiklikku identiteeti ja väärikust ning mõistma maailma tema mitmekesisuses.

Võõrkeeleõpetus Rocca al Mare koolis annab õpilastele keeleoskuse, mis võimaldab autentses keelekeskkonnas iseseisvalt toime tulla. Õpilane omandab keele kui suhtlusvahendi ning õpib

võõrkeeli sihiga tulla toime maailmakodanikuna nüüdisaegses ühiskonnas. Keeleõpe on tihe-
dalt seotud üldise kultuuritausta tajumise ja kogemise ning oma võimete arendamisega: iga
võõrkeele õppimine treenib mälu, suhtlemisoskust, analüüsivõimet, sotsiaalseid oskusi ning
abstraktset mõtlemist, toetab loovust ja probleemilahendusoskust. Teemaatilise integreerituse
tõttu teiste ainetega laiendab võõrkeele õppimine silmaringi ning tutvustab eri vaatenurki ja
lähenemisviise, toetades seega ka teiste ainete õppimist.

Rocca al Mare Koolis aitab võõrkeelte omandamisele kaasa suunitlus huvist tulenevale õpe-
tamisele ja õppimisele. Iga õpetaja valib õpetatava sisu ja õppemeetodid lähtuvalt küsimusest,
miks ta midagi õpetab. Sisupõhine võõrkeeleõpe muudab õppimise efektiivseks.

Õppimise ja õpetamise tõhustamiseks ning järjest paremate õpitulemuseni jõudmiseks on
võõrkeelte õppetool seadnud endale järgmised ülesanded:

- 1) võõrkeelte ainekavade aja- ja asjakohane uuendamine;
- 2) õpilaste iseseisvuse ja vastutustunde kasvatamine ning toetamine avastus- ja projektiõppe,
huvipõhisuse ning muude õppemeetodite abil;
- 3) RaM Kooli keelekeskuse laiendamine;
- 4) sidemete loomine ja/või koostöö jätkamine kooliväliste organisatsioonidega keeleõppe
efektiivsemaks muutmiseks ning õpetajate professionaalsuse tõstmiseks;
- 5) õpetajate meeskonnatöö jätkuv arendamine;
- 6) võõrkeelsete valikkursuste väljatöötamine gümnaasiumiklasside jaoks;
- 7) eri võõrkeelte õpetamise tagamine koolis;
- 8) tugisüsteemide ülalhoidmine õpilaste keeleõppe ja arengu toetamiseks;
- 10) erisuguste õpetamismetoodikate ning õppe- ja tehniliste vahendite kasutamine ainetundi-
des (Skype klassiruumis, Moodle, Quizlet, eTwinning, Comeniuse projektid jne).

RaM Koolis on võõrkeeled jaotatud õppimise alustamise järjekorra alusel A-, B- ja C-
keelteks.

A-võõrkeele (üldjuhul inglise keele) õppimist alustatakse 1. klassis ning selle omandamise
tase gümnaasiumi lõpetamisel vastab iseseisva keelekasutaja kõrgtasemele (Euroopa Nõuko-
gu tase B2). Põhilised keelestruktuurid omandatakse põhikooli lõpuks (Euroopa Nõukogu tase
B1) ning gümnaasiumilõpetaja on suuteline õppima eri aineid või jätkama õpinguid inglise
keeles. Selle tagamiseks õpetatakse gümnaasiumiastmel mõnesid kohustuslikke ja valikkursu-
si võõrkeeles.

Vodja koolis alustatakse inglise keele õppimist 3. klassis.

Teist võõrkeelt (B-keelt) hakatakse õppima 4. klassis. Valida saab prantsuse, saksa ja vene keele vahel. Et inglise keele kõrval on järjest vajalikum osata sama kõrgel tasemel ka mõnda teist võõrkeelt, pööratakse RaM Koolis B-keele omandamisele aasta-aastalt järjest suuremat tähelepanu. Gümnaasiumi lõpuks saavutavad õpilased B-keeles vähemalt iseseisva keelekasutaja suhtluslävendi (taseme B1), valdav osa aga veel kõrgema lävendi (taseme B2).

Vodja koolis alustatakse vene keele kui B-võõrkeele õppimist 6. klassis.

C-võõrkeele õpe algab 7. klassis, kus õpilane valib õppimiseks kolmanda võõrkeele, milleks võib olla hispaania, prantsuse, saksa või vene keel. Valida ei saa keelt, mida laps juba õpib B-keelena.

C-keel on RaM Kooli 7.–9. klassis kohustuslik õppeaine, õpingute lõpuks saavutatakse esimese keeleoskuse tase (Euroopa Nõukogu tase A2). Gümnaasiumiastmes saavad õpilased piisava arvu huviliste (vähemalt kaheksa õpilast) olemasolul jätkata valikainena C-keele õpinguid või alustada uue keele õppimist, valikute hulgas on peale eelnimetatute ka soome keel.

Vodja koolis C-võõrkeelt ei õpita.

Õppetooli kohustuslikud ja valikained

Põhikoolis on kohustuslikud A-võõrkeel (1.–9. Klass, Vodja koolis 3.–9. klass), B-võõrkeel (4.–9. klass, Vodja koolis 6.–9. klass), C-võõrkeel (7.–9. klass, Vodja koolis ei õpita).

Gümnaasiumis on kohustuslikud õppeained A-võõrkeel (7 kursust) ja B-võõrkeel (6 kursust).

Valikainetest pakub võõrkeelte õppetool järgmisi: vene keele suhtluskursus, saksa keel edasijõudnutele, hispaania keel algajatele, hispaania keel edasijõudnutele, *Deutsches Sprachdiplom I*, *Deutsches Sprachdiplom II*, prantsuse keel edasijõudnutele, soome keel algajatele, avalik suhtlemine, rahvusvahelisi inglise keele teste tutvustav kursus, inglise keele suhtluskursus.

Õpilaste keele- ja kultuurihuvi süvendavad ning suhtlemis- ja eneseväljendusoskust arendavad võõrkeelte õppetooli korraldatavad teemapäevad, õpilaste ettevalmistatavad loomingulised projektid (näidendid, filmid, laulud) ja nende esitlused kooli kogunemistel kogu õppeaasta jooksul. Võõrkeelte õppetool annab oma osa ka muudesse kooli ettevõtmistesse, nagu „Ava tud kooli“ projekt, luulekohvik (2.–12. klass), LinguArt plakatikonkurss (5.–11. klass), muuseumipäev (6.–12. klass), “Vanalinna fotojaht” (6. klass) , sõnamängu *Scrabble* Eesti koolinoorte meistrivõistlused, *9 o'clock tea* (9.–12. klass), mänguhommik (2.–4. klass), *English Day* (5. klass), B-keelte hommikud (4.–12. klass), *Spelling Bee* (1.– 12. klass) jt.

2.9.4. VODJA KOOL

Vodja kool on parim arengukeskkond eelkõige nendele lastele, kellele ei sobi suure (linna)kooli stressirohke ja anonüümsust soodustav (õpi)keskkond, õppimise kiire rütm ja tempo ning õppimises võistlemine.

Vodja kool on keskkond, mille all mõistame nii haridusasutust kui ka seda toetavat tugisüsteemi-kogukonda.

Vodja kool on ühtlasi eluviis, mis kätkeb ökoloogilist mõtteviisi, enda kasvatatud tervislikku mahetoitu, teadlikku ja säästvat tarbimist, loodusest ja looduselt õppimist, oma kätega tegemist ning vanadest materjalidest uue loomist – taaskasutust.

Vodja kooli eripära ja tugevused on

- kooli traditsioonide ja rituaalide väärtustamine;
- iga koolipäeva hommikul toimuvad hommikuringid, neis käsitletavate temade olulisus väärtuskasvatuses;
- lapsekesksusega arvestamine õppeprotsessis, individuaalne lähenemine;
- põhjalikkus ja sügavuti minek;
- igal neljapäeval toimuv õpetajate kolleegium;
- kollegiaalsuse printsiip otsustamisel;
- tegutsemine meeskonnana;
- ürituste korraldamine õpetajate omaalgatusel ja -vastutusel;
- õpilaste kaasamine ja neile vastutuse andmine ülekooliliste ürituste korraldamisel;
- operatiivsus ja paindlikkus õppetöö organiseerimisel;
- arengu- ja väärtusvestluste läbiviimise järjekindlus, põhjalikkus ning tulemuste anlüüs ja rakendus;
- loodusest ja looduselt õppimine;
- loomad (küülikud, kilpkonnad, kanad) koolis, nende eest hoolitsemise võimalus lastel;
- aia- ja põllumaa harimine, tervisliku toidu kasvatamine ja tarbimine (koolilapsed saavad süüa enda kasvatatud kartulit, juurvilju, marju; juua oma aia õuntest ise valmistatud õunamahla jne);
- oluline osa kasvatusprotsessis on töökasvatusel, käelisel tegevusel (õpilased on kaasatud igapäevastesse majapidamistöodesse);
- õpilaskodu;

- koolis igapäevaselt elavad ja toimetavad perekonnad, kes on peremudelina õpilastele eeskujuks ja toeks.

Kooli õpikeskkonna toetamiseks on loodud MTÜ VAU (Vodja Avatud Uksed).

Vodja kooli eesmärgid:

- luua kaasava hariduse põhimõtet järgides võimalused põhihariduse omandamiseks lastele, kes vajavad õppimiseks ja kasvamiseks eritingimusi, individuaalset lähenemist ning toetavat õpi- ja kasvukeskkonda;
- arendada igapäevast vastavalt tema võimetele ja vajadustele;
- olla perele lapse arengukeskkonna loomisel igakülgseks partneriks;
- aidata õpilasel kujuneda iseseisvaks, tegusaks ja oma elu juhtivaks kodanikuks;
- toetada õpilaste positiivse minapildi, hoiakute ja väärtuste kujunemist, sotsiaalsete oskuste arendamist ja üldkehtivate käitumisnormide kinnistumist;
- innustada individuaalsete õpiharjumuste teket/kujundamist, suunata loomulikku uudishimu ja õpetada rakendama tahtejõudu eduelamuste saavutamiseks nii õppe- kui ka huvitegevuses;
- vähendada koolieiramist ja -hirmu.

2.10. ÕPILANE KOOLIS. ÕPPEPROTSESS NOOREMAS JA VANEMAS KOOLIOSAS

Õppimine on elukestev protsess, mille teadvustatus ning eesmärgistatus sõltub õppija eest ja individuaalsest eripärast. Elukestva õppimise kui elustiili kujundamiseks on oluline õppija sisemine motivatsioon.

RaM kool toetab võrdsel määral nii iga õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut kui ka individuaalsest eripärast ja huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Selleks tarvilikud tingimused luuakse kõikides kooliastmetes õppe- ja kasvatus- töö rõhuasetuste kaudu.

RaM Kool loob ning aitab kujundada ja hoida õpilase õpimotivatsiooni. Koostöös õpetaja ja lapsevanemaga seab õpilane oma arengu ja õppimise eesmärgid, mille saavutamiseks ta sihikindlalt töötab. Klassijuhatajatundides ja arenguestlustel analüüsitakse õpiprotsessist saadud kogemusi ja tulemusi. Koos seatakse uued eesmärgid, analüüsitakse toimunut ja kavandatakse edasist tegevust. Õpilane harjub analüüsima ja tagasisidestama enda ja oma partnerite tööd.

Õpilane õpib ennast väärtustama kui

- loovat õppijat, kes rakendab oma loomulikku uudishimu õpitegevuses, sh loov- ja uurimistöodes, ning tunneb rõõmu saadud teadmiste rakendamisest;
- mõtlejat, kes oskab kriitiliselt ja loovalt mõelda ning oma vanusele, haridusele ja elukogemusele kohasel viisil analüüsida ja lahendada probleeme, võtta ja kanda vastutust;
- suhtlejat, kes oskab teha koostööd multikultuurses keskkonnas ja on avatud uuele teabele;
- põhjendatud riskide võtjat, kes on iseseisev ja sõltumatu tänu omandatud teadmiste ning oskuste, suudab otsustada ja vastutada oma otsustuste eest ning jääda truuks põhiväärtustele;
- laia silmaringiga inimest, kes oskab näha isiklikest huvidest kaugemale, suudab mõelda nähtustest ja probleemidest ka ühiskonna ja maailma tasandil; kes hindab ühishüvesid ja osaleb teadlikult kultuuris;
- põhimõttekindlat inimest, kellel on kindlad moraaliprintsiibid, kes väärtustab mõõdukust ja sallivust ning enda ja teiste autonoomiat; kes hindab väarikust, ausust, sõbralikkust ja vastutustunnet;
- hoolivat inimest, kes on tundlik enda ja teiste vajaduste ja emotsioonide suhtes ning kes kehtestab ennast viisil, mis võimaldab partneril teha sedasama;
- avatud inimest, kes suhtub heatahtlikult ja mõistmispüüdega eri kultuuridesse, vaadetesse, väärtustesse ja traditsioonidesse;

- tasakaalukat inimest, kes mõistab, et talle on võrdselt olulised nii füüsiline, intellektuaalne kui ka vaimne areng;
- enesest teadlikku inimest, kes oskab ennast analüüsida, teab oma nõrku ja tugevaid külgi ning suudab end enesehinnangust lähtuvalt arukalt ja mõtestatult juhtida.

2.10.1. NOOREM KOOLIASTE: 1.–4. klass

RaM Kooli algklassides on temaatiline rõhuasetus lapse („mina“) suhtel pere („meie“) ja kodus ning mina-meie-kodu suhetel paikkonnaga.

Esimeses klassis kohanetakse koolieluga, kujuneb positiivne suhtumine kooliskäimisse. Mängult orienteerutakse õppimisele ja elatakse sisse õpilase rolli. Kool loob turvatunde ning tekitab eduelamuse. Esimese kooliastme üldpädevusnõuete keskmes on õpioskused. Õppe korraldamise aluseks on üld- ja aineõpetuse kombinatsioon.

Õpetamisel teemade kaudu seotakse eri ained üldõpetuslikuks tervikuks. Õppeainete käsitlemisel toetatakse lapse eneseväljendusoskuse ja -julguse arengut. Erisuguste töövõtete (paaris-, rühmatöö jm) abil arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi ning kujundatakse häid käitumistavasid. 4. klassis minnakse sujuvalt üle aineõpetusele, jätkates seejuures avastus- ja projektõppe meetodite kasutamist.

Laste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu varieeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega, vajadusel rakendatakse õpiabi. Lapsi ergutatakse küsima ja avastama. Õppeprotsessi käigus kujunevad esmased õpiharjumused ja -oskused, sh oma aja jaotamise ja õpiülesande juures püsimise oskus.

Väärtuskasvatases kasutatakse ülesandeid, kus on vaja järgida käitumisreegleid, teha väärtushinnangutel põhinevaid otsustusi ja/või järeldusi.

Pädevused kujunevad õppeprotsessis kõikide õppeainete vahendusel, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga lapse eneseusku ja õpimotivatsiooni.

Nooremad kooliastet lõpetav õpilane

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist, on viisakas ja täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele ning suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sh paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 4) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 5) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning ülesannet täites oma tegevust mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 6) suudab leida ja mõista tekstis sisalduvat teavet (sh andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 7) oskab eakohasel tasemel mõtestatult kuulata, lugeda ja luua keeleliselt korrektseid ning suhtlusolukorrale vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõistab suulist kõnet;
- 8) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 9) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid eri eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 10) käitub loodust hoidvalt;
- 11) oskab sihipäraselt vaadelda, märgata erinevusi ja sarnasusi ning kirjeldada esemeid ja nähtusi;
- 12) suudab võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lugeda lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti;
- 13) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis olevaid tehnilisi seadmeid;
- 14) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb nende sümboleid ning täidab nendega seonduvaid käitumisreegleid;
- 15) oskab märgata ja hinnata ilu; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 16) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 17) oskab vältida ohtlikke olukordi ning ohu korral abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 18) teab, kelle poole eri probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Õppeprotsess nooremas kooliastmes (joonis 6)

Kogu õppeprotsessi keskmes on õpilane. Koos õpetajaga avastatakse iseennast ja maailma. Oluline on, et õppimine moodustaks õpilase jaoks tervikprotsessi.

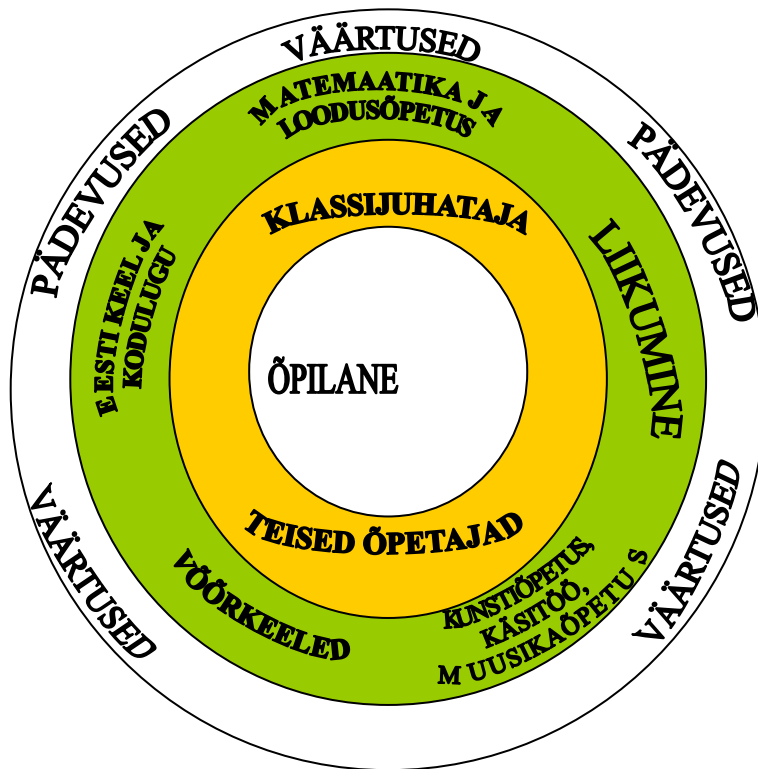
Nooremas kooliastmes (algklassides) õpitavate põhiainete grupid on

- 1) eesti keel ja inimeseõpetus,
- 2) võõrkeeled (A- ja B-võõrkeel),
- 3) matemaatika ja loodusõpetus,
- 4) muusika-, kunsti- ja tööõpetus ning kodundus,
- 5) kehaline kasvatus, rütmika, seltskonnatants.

Põhiküsimused, millega tegeldakse, on järgmised.

1. Kes ma olen? (eesti keel ja inimeseõpetus)
2. Millises maailmas me elame? (matemaatika ja loodusõpetus)
3. Kellega koos me elame? (võõrkeeled)
4. Kuidas end väljendada? (kunsti-, muusika- ja tööõpetus, rütmika, seltskonnatants)
5. Kuidas olla terve? (kehaline kasvatus, kodundus)

Algkooli lõpuks püütakse jõuda eespool toodud üldpädevusteni. Iga aine pädevused on klasse kaupa toodud ainekavades.

Joonis 6. Õppeprotsess nooremas kooliosas. Põhiained, mida õpitakse, on matemaatika, eesti keel, inglise keel, kunstõpetus, käsitöö, laulmine ja liikumine.

2.10.2. KESKMINE KOOLIASTE: 5.–8. klass

Õppetegevus keskmises kooliastmes. Pädevused

Teisel kooliastmel (5.–6. klass) on õppekavateraviku kujundamise alus mina-meie-kodu suhted Eestiga. Põhitaotlus on vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine.

Selles vanuses jõuab õpilane murdeikka. Et õppida tasakaalustama oma eri rolle, vajab ta õppeülesandeid, mis võimaldavad rollikonflikte läbi mängida ja neile lahendusi otsida. Paaris ja rühmas täidetavate õppeülesannete puhul luuakse olukordi, kus on võimalik pälvida ka kaasklaste tunnustust.

Eriti oluline on toetada õpimotivatsiooni, äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teisel kooliastmel keskendutakse

1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilasel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;

- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õppeülesandena on kohane osalusrõõmu pakkuv selgelt vormistatud tulemustega töö, mida on võimalik tutvustada koolis ja väljaspool kooli.

Endiselt on tähtsal kohal õpioskuste kujunemine; kasutatakse ülesandeid, mille eesmärk on õppima õppimise teadvustamine iseendale ja kaaslastele.

Väärtuskasvatases on tähtsal kohal väärtuste selginemist ja ideaalide kujunemist soodustavate õppeolukordade loomine.

Õpetaja olulisim ülesanne on õppeprotsessi eesmärgiteadlik suunamine, õpilaste õpitahte ja õpihuvi toetamine.

Kolmandal kooliastmel (7.–8. klass) on temaatiline rõhuasetus õpilase („mina“) suhtel ümbritsevate inimeste, eriti eakaaslastega, ning suhtel maailmaga. Põhitaotlus on aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes tulevad igapäevaelus iseseisvalt toime ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

9. klassi lõpuks peab õpilane määratlema oma edasise haridustee. Seetõttu asetuvad tähtsale kohale õppeülesanded, mis võimaldavad oma valikuid teadvustada ning mõista otsuste tagajärgi oma elutee seisukohalt. On oluline, et õpilane aduks hariduse ja tööturu seoseid. Selle saavutamist toetavad muu õppetegevuse kõrval kutse-eelsele õppele orienteeritud valikaineid, projektid, ekskursioonid.

Õpipädevuse seisukohalt on olulised õppeülesanded, mis võimaldavad kasutada eri õpistrateegiad ning neid endale teadvustada. Endiselt on tähtsad projektid; lisanduvad lihtsamad uurimisülesanded, kus õpilane otsib iseseisvalt informatsiooni, analüüsib ja üldistab seda.

Kolmandal kooliastmel keskendutakse

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) eri õpistrateegiatega teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollioskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sh uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;

- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele edasiõppimisele leidmisel ja kutsevaliku tegemisel.

Õpimotivatsiooni languse vältimiseks püütakse õpilased suunata lahendama huvikohaseid individuaalseid õppeülesandeid. Õpimotivatsiooni toetab koostöö rühmades ning kaaslaste ja õpetaja tunnustus edukalt täidetud ülesande puhul.

Väärtuskasvatuses asetub tähtsale kohale ühiskonnas toime tulema suunav kodanikukasvatus.

Õpetaja olulisemad ülesanded on toetada õpilase arengut, aineteadmiste omandamist, iseseisva töö oskuste kujunemist, õpitahte tugevnemist ja eneseusu kasvu ning mõjutada väärtushinnanguid.

Õppeprotsess keskmises kooliastmes (joonis 7)

Õppeainete sisu omandamine keskmises kooliastmes toetub algkoolis õpitud põhiainetele. Õpetatavad ained jaotuvad õppetoolide vahel alljärgnevalt.

KULTUURI ÕPPETOOL:

1. humanitaarained – eesti keel ja kirjandus, ühiskonnaõpetus, ajalugu, inimeseõpetus;
2. kaunid kunstid – kunst, muusika (KUMU), puutöö, käsitöö ja kodundus (KUKÄKO);

VÕÕRKEELTE ÕPPETOOL:

3. võõrkeeled – inglise, prantsuse, saksa, hispaania ja vene keel;

LOODUSTEADUSTE ÕPPETOOL:

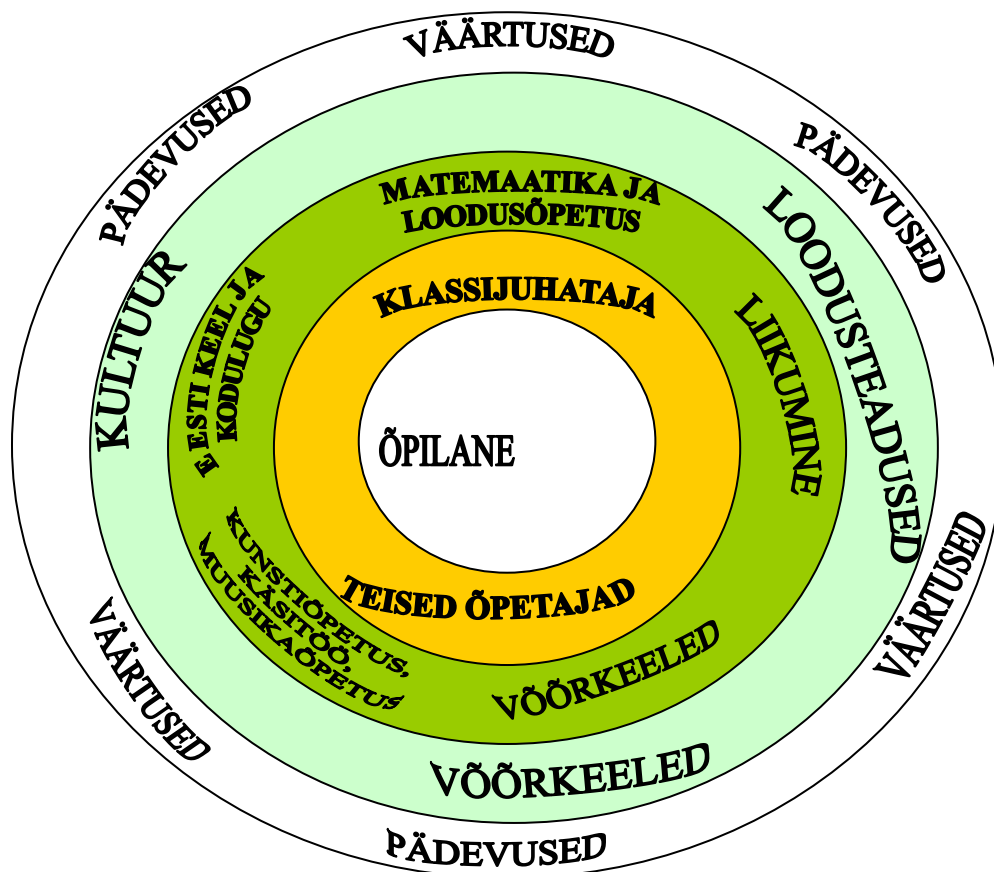
4. reaalsained – matemaatika, loodusõpetus, geograafia, bioloogia, keemia, füüsika;
5. liikumine – kehaline kasvatus, ujumine, seltskonnatants.

Klassist klassi liikumisel suureneb järk-järgult õpilase vabadus ja vastutus oma õpitee kujundamisel. Keskmises kooliosas tehakse individuaalseid projekte.

Keskmist kooliastet lõpetav õpilane

- 1) teab oma tugevaid ja nõrku külgi, püüab selgusele jõuda oma huvides ja püüdlustes;
- 2) on leidnud endale sobiva harrastuse, omab üldist ettekujutust töömaailmast;
- 3) peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne, tunneb vastutust oma tegude eest;
- 4) on seaduskuulekas, järgib ühiselu norme;
- 5) tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi, mõistab kompromisside vajalikkust;

- 6) suhtub inimestesse eelarvamusteta; seisab iseenese ja teiste väärkuse eest, hoidub vägivallast;
- 7) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena, õpilasena; püüab leida lahendusi kodus, koolis ja sõpruskonnas tekkinud probleemidele;
- 8) tunnetab end oma rahvuse liikmena, oma riigi kodanikuna;
- 9) suhtub lugupidavalt teistesse rahvastesse ja nende kultuuridesse;
- 10) väärtustab kunstiloomingut, soovib end kunstivahendite abil väljendada;
- 11) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 12) väärtustab säästvat eluviisi;
- 13) oskab teha koostööd, täidab rühmas eri rolle;
- 14) tunnustab ja aitab kaaslast, hindab enese ja teiste töötulemusi;
- 15) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida vajalikku teavet eri allikatest, suudab saadud teavet tõlgendada, kasutada, edastada;
- 16) oskab teha vahet faktil ja arvamusel, tunneb ja kasutab lihtsamaid *põhjus-tagajärg-, eesmärk-vahend*-seoseid nähtuste kirjeldamisel ja seletamisel;
- 17) oskab mõtestatult kuulata, lugeda ja luua keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste eakohasel tasemel ning mõistab suulist kõnet;
- 18) tuleb vähemalt kahes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 19) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamiseks eri eluvaldkondades;
- 20) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina, oskab arvuti abil vormistada tekste;
- 21) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, tunneb õpivõtteid, oskab neid kasutada vastavalt õppeülesande iseärasustele;
- 22) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata, oma eksimusi näha ja tunnistada, oma tegevust korrigeerida;
- 23) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta.

Joonis 7. Õppeprotsess keskmises kooliastmes. Põhikooli õppesisu jaotatakse ainegruppidesse.

2.10.3. VANEM KOOLIASTE: 9.–12. klass

Õppetegevus. Pädevused

Vanemas kooliastmes domineerib taotlus valmistada noored ette iseseisvaks täiskasvanueluks mitmekülgset üldharitud, loovate, sotsiaalselt küpsete, usaldusväärsete ning oma eesmärgete teadvustavate, mõtestavate ja saavutada suutvate isiksustena. Ettevalmistuse põhirõhk on sotsiaalsel kontekstil, see tähendab toimivate ja elutervete suhete väärtustamist ning nende poole püüdlemist oma hilisema elu kõikides rollides: era- ja pereelus, tööturul ning ühise kultuuri-ruumi läbipõimunud suhtevõrgustike kõikidel tasanditel.

Õppekavateraviku kujundamise alus on isiksuse suhe ümbritsevate inimeste, paikkonna, Eesti, Euroopa ja maailmaga ning lokaalse ja globaalse looduskeskkonnaga.

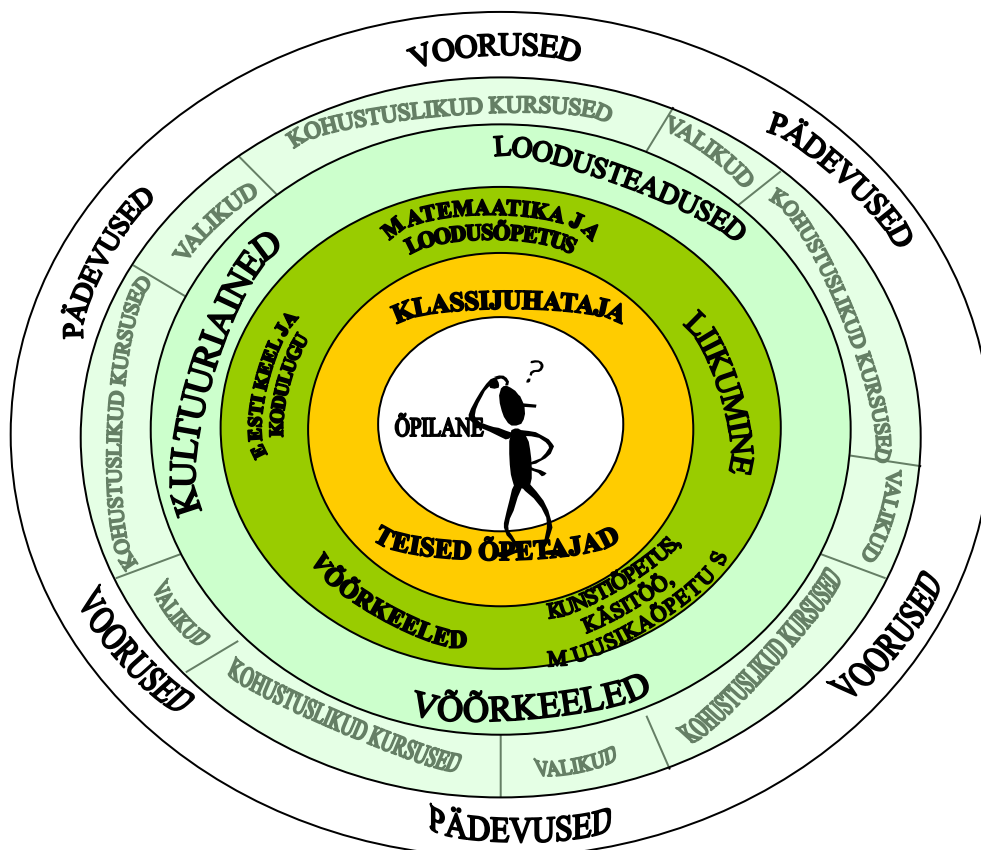
Õppeülesannete koostamisel ergutatakse maailmavaatelisi otsinguid, kasutades diskussioone, ajurünnakuid jmt, mis loovad võimalusi oma seisukohtade argumenteeritud kaitsmiseks. Ko-

hased on uurimuslikud ülesanded, mille lahendamisel kasutatakse lihtsamaid teaduslikke meetodeid. Koostatakse spetsiaalseid õppeülesandeid, mis suunavad õpilast otsima informatsiooni mitmesugustest teabeallikatest, sh võõrkeeles. Kursustesüsteem võimaldab kasutada õpetamist rühmades, kus on eri eas õppijaid. Õpilase seisukohalt tähendab see individuaalõppekava koostamist, kujunemist iseseisvaks õppijaks.

Väärtuskasvatuses pööratakse suurt tähelepanu inimese ja looduse, inimese ja ühiskonna ning inimese ja kultuuri suhetele. Õpetaja olulisim ülesanne on abistada ja suunata õpilast iseseisva töö oskuste arendamisel, mõjutada noore inimese väärtushinnangute kujunemist ja toetada tema eneseusku.

Õppeprotsess vanemas kooliastmest (joonis 8)

Õppeprotsessis on olulisel kohal õpilase enda valikud.

Joonis 8. Õppeprotsess vanemas kooliastmest. Õppesisu on vanemas kooliastmest organiseeritud kohustuslike ja valikkursustena. Kursused jaotuvad ainevaldkonniti.

Põhikooli lõpetav õpilane

- 1) tunneb ja tunnustab inimõigusi, üldaktsepteeritavaid väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid ning järgib neid; hoidub vägivallast ja oskab sellele vastu seista;
- 2) on oma riigi lojaalne kodanik, omab põhiteadmisi ühiskonna ja riikluse toimimise kohta, tunneb kodanikuõigusi ja -kohustusi; teab, et seaduse mittetundmine ei vabanda õigusrikkumist;
- 3) väärtustab maailma kultuurilist mitmekesisust, oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas;
- 4) oskab näha põhiseoseid looduses, looduse, inimtegevuse ja tehnoloogia seoseid; väärtustab säästvat eluviisi;
- 5) tähtsustab tervislikke eluviise, hoolitseb oma vaimse ja füüsilise tervise eest;
- 6) on ettevõtlik ja teadmishimuline, usub endasse ja kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja püüab neid tegudes ellu viia, juhib ja korrigeerib oma käitumist;
- 7) oskab nähtusi, olukordi ja probleeme eakohaselt analüüsida ja üldistada, rakendada tulemusi oma tegevuse kavandamisel, valikutes ja tagajärgede hindamisel;
- 8) püüab teha teadlikke valikuid, näha ette valiku tagajärgi;
- 9) tunneb tähtsamaid sotsiaalse manipuleerimise viise, mõistab vajadust läheneda meediatekstidele kriitiliselt;
- 10) on oma eest ja elukogemusest lähtuvalt adekvaatse enesehinnanguga, tunneb üldjoontes oma võimeid ja huvisid, kavandab neist lähtuvalt ja vajadusel nõu küsides oma õpitee, arvestades ka tööturu suundumusi;
- 11) oskab õppida: seada õppimise eesmärged, valida ja kasutada sobivaid õpivõtteid, hinnata oma õpitegevust;
- 12) on avatud enesearendusele;
- 13) oskab üldjoontes kavandada ühistegevuse eesmärged ja eesmärkideni jõudmiseks vajalikke tegevusi, jaotada tööülesandeid, koostada ajakava;
- 14) oskab suhelda, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, suudab rühmas arutleda;
- 15) oskab oma arvamust kujundada, põhjendada, kaitsta ja vajadusel muuta;
- 16) oskab kasutada eri märgisüsteeme informatsiooni vastuvõtmiseks, talletamiseks, tõlgendamiseks, edastamiseks ja loomiseks;
- 17) suudab mõista ja tõlgendada eri valdkondade igapäevaelulisi tekste, oskab end kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, tunneb põhilisi õigekirjareegleid ja järgib neid;

- 18) valdab kõnes ja kirjas vähemalt kaht võõrkeelt suhtlustasandil, suudab selles keeles lugeda ja mõista eakohast teksti;
- 19) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, oskab hinnata kunsti ja suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 20) väärtustab terveid eluviise, hoolitseb oma vaimse ja füüsilise tervise eest;
- 21) oskab iseseisvalt kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina, on omandanud põhikoolilõpetanute puhul eeldatavad tehnoloogiapädevused;
- 22) rakendab igapäevaelu probleemide lahendamisel eakohasel viisil matemaatilist mõtlemist (loogika, ruumikujutus, valemid, mudelid, graafikud, skeemid);
- 23) tunneb uurimistöö ja arendusprojektide koostamise algtõdesid ning oskab neid vajadusel rakendada.

Gümnaasiumi lõpetav õpilane

- 1) käitub eetiliselt ja tolerantselt, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- 2) suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi; vastutab oma valikute, otsustuste, endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus; oskab vastu seista sotsiaalsele manipuleerimisele; oskab vältida ja lahendada igapäevaelu konflikte;
- 3) on teadlik eri töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta; kavandab oma karjääri;
- 4) on kujundanud oma kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis; on seaduskuulekas, käitub väarikalt, järgib inimõigusi ja Eesti Vabariigi seadusi;
- 5) teab globaalprobleeme, tajub oma kaasvastutust nende lahendamise eest; oskab vältida ja vähendada keskkonda kahjustavat tegevust;
- 6) elab tervislikult, oskab hoida, vajadusel taastada oma vaimset ja füüsilist vormi; väärtustab säästva ja jätkusuutliku arengu ideed, omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti; saab aru, et inimelu on püha;
- 7) hindab kultuuri, omab ettekujutust euroopaliku kultuuri põhivaldkondadest ja -perioodidest; väärtustab oma rahvuskultuuri, näeb seda euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; toetab teadlikult mõtte ja teoga eesti rahvuse, kultuuri ja Eesti riigi säilimist ning arengut; mõistab, väärtustab ja austab teiste rahvaste kultuuritavasid;

- 8) mõtleb kriitiliselt ja loovalt, oskab oma mõtte- ja tegevuskäiku analüüsida ning hinnata; kasutab kriitilist mõtlemist mis tahes seisukoha üle otsustamisel; oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu; vältida ja lahendada konflikte; käituda tolerantselt;
- 9) oskab kasutada erisuguseid õpistrateegiaid; oskab argumenteeritult väidelda;
- 10) oskab koostada uurimistööd ja projekti, neid esitleda;
- 11) suudab töötada meeskonnas ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- 12) oskab valida ja kasutada eri märgisüsteeme informatsiooni vastuvõtmiseks, talletamiseks, tõlgendamiseks, edastamiseks, loomiseks ja vahetamiseks;
- 13) oskab kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina ning oma töötulemuste esitlusvahendina; kasutab eesmärgipäraselt ja vastutustundlikult tänapäeva tehnoloogiat, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule ja ühiskonnale, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise kohta;
- 14) oskab väidelda, väljendab ennast korrektselt, tunnetab eri stiile ja kasutab neid adekvaatselt; valdab vähemalt kaht võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel;
- 15) suudab rakendada matemaatilist mõtlemist, kasutab eri eluvaldkondade probleemide lahendamiseks asjakohaseid matemaatilisi teadmisi ja meetodeid;
- 16) hindab heatasemelist kunsti, on suuteline ennast kunstivahendite abil väljendama, suudab käsitseda töövahendeid ning kasutada vajalikke tehnikaid ja abimaterjale.

2.10.4. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA (HEV) ÕPILASTE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS VODJA KOOLIS

HEV-õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest. Vodja koolis koordineerib HEV-õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamist kooli juhataja poolt määratud isik. HEV-õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab lapsevanemaid, õpetajaid, tugispetsialiste, kooli juhatajat ning teeb vajadusel ettepanekuid pedagoogilise töö paremaks korraldamiseks.

Õpilase arengu toetamine

Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajadusel kohandavad õpet õpilase vajaduste järgi.

Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse koolis välja iga õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse talle sobivad õppemeetodid ning korraldatakse vajadusel diferentseeritud õpetamist.

ritud õpe. Õpilase arengu toetamiseks toimub vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasine õppevorm ja arengueesmärgid.

Lapsevanema nõusolekul ja kooli otsusel tagatakse õpilasele logopeedi, eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.

HEV-õpilase toetamiseks kohaldatakse järgmisi meetmeid:

- tugispetsialistide teenused,
- IÕK rakendamine,
- õpilaskodu,
- õpiabi,
- õppimine väikeklassis,
- andekale lapsele tagatakse IÕK ning vajadusel täiendav juhendamine,
- käitumise tugikava koostamine,
- ühe õpilase õpetamisele keskendunud õpe,
- täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde,
- pikapäevarühm,
- huvitegevused.

3. ÕPPIMIST JA KASVATAMIST TOETAV TEGEVUS

3.1. HUVITEGEVUS, TUGITEENUSED, KARJÄÄRITEENUSED

Pärast koolitundide lõppu algab RaM Koolis huvitegevus. Kõikidel on võimalik harrastada oma huvialasid, osaleda ringides, treeningutel ja eritundides. Kool on koht, kus ka pärast tunde on meeldiv tegelda oma harrastustega, veeta aega, lugeda, uurida, õppida koos sõprade ja õpetajatega. Kool pakub õpilastele võimaluse arendada ennast muusikas, kunstis, infotehnoloogias, teaduslikus uurimises ja spordis, iga õpilane saab valida endale meelepärase valdkonna. Rocca al Mare Kooli juures tegutseva huvitegevust koordineeriva Kogu Pere Kultuurimaja KuMa eesmärk on ühendada pereliikmete kvaliteetse vaba aja veetmine, pakkudes tegevusi nii kogu perele kui ka lastele ja täiskasvanutele eraldi.

KuMa eesmärgid on

- tuua peresid ühiste tegevuste abil rohkem kokku,
- liita kooliperet ning kohalikku kogukonda, kujundades koos ühist kultuuri,
- luua tugevaid ja inimlikke sidemeid kooli ja kodu vahel,

- täita kool tundidejärgsel ja õhtusel ajal arengut toetavate tegevustega.

Õppimist koolis toetab

- tunniväline tegevus,
- pikapäevarühm,
- tugiteenused,
- laste huvitegevus,
- lapsevanemate ja õpetajate huvitegevus,
- ühisüritused.

3.1.1. PIKAPÄEVARÜHM

Koolis töötab pikapäevarühm 1.–4. klassi õpilastele. Pikapäevarühm tegutseb kõikidel koolipäevadel kella 13.30–17.00. Enne tundide algust on 1. ja 2. kl õpilastele hommikuring.

Pikapäevarühm

- koordineerib õpilaste tegevust pärast tundide lõppu (treeningud, ringid, raamatukogu, söömine) ning võimaldab lastel koolimajas sihipäraselt tegutseda;
- pakub lastele vahelduvat tegevust (õppimine, lugemine, muusika, õueskäimine, mängimine, käelised tegevused, omaloomingulised etteasted);
- suunab õpilased kodutöid tegema ja vajadusel abistab;
- kujundab iseseisva töö harjumusi;
- loob ja hoiab häid suhteid koolikaaslastega;
- pakub pärast tundide lõppu lapsele turvalist koolikeskkonda.

3.1.2. RAAMATUKOGU

Õppekavast lähtudes varustab raamatukogu õpilasi ja õpetajaid õppe- ja kasvatustegevuseks ning enesearendamiseks vajalike materjalidega. Raamatukogu toetab kogu õppeprotsessi ja kõikide õppeainete õpetamist.

Raamatukogu toetab

- 1) õpilaste lugemishuvi tekkimist ja püsimist, komplekteerides klassikalist laste- ja ilukirjandust, populaarset uudiskirjandust ja perioodikat ning tutvustades raamatuid kooli ühiskogunemistel;

- 2) teabe kasutamise oskustega seotud üldpädevuste väljakujunemist. Vajadusel nõustatakse õpilasi individuaalselt;
- 3) vahetut õppetööd, võimaldades õpetajatel ja õpilastel kasutada oma ruume: ainetunde saab aeg-ajalt läbi viia ka raamatukogus, kus õpilased saavad ühtlasi kasutada kohapeal arvuteid ja leida õpitava teemaga seotud materjale/kirjandust;
- 4) ainetundide mitmekesistamist, aidates koostöös õpetajatega viia läbi kirjandusega seotud ainetunde, tutvustades õpilastele kirjanikke ja nende teoseid;
- 5) õpilaste iseseisva õpitöö oskuste väljakujunemist, pakkudes õppimiseks sobivat keskkonda:
 - võimalusi individuaalseks, paaris- ja/või rühmatööks,
 - hoolikalt komplekteeritud teatmekirjanduse kogu,
 - võimalust kasutada informatsiooni töötlemiseks internetiühendusega arvuteid, printereid, koopiamasinat ja skannerit,
 - juurdepääsu elektroonilistele infoallikatele, audio- ja videomaterjalidele,
 - oskuslikku juhendamist vajalike materjalide leidmisel ja kasutamisel;
- 6) koolielu mitmekesistamist, korraldades eri näitusi ja üritusi, luues ja valmistades videoklippe, koostades lugemissoovitustega jõulukalendrid jne.

3.1.3. ÕPILASKOND JA ÕPILASESINDUS

Kõik kooli õpilased moodustavad õpilaskonna ja võivad osaleda õpilasfoorumil. Õpilasfoorumi eesmärgiks on aidata kaasa õppetegevuse ja koolielu korraldamisel, seistes hariduse kvaliteedi, õpimotivatsiooni tõstmise ja õpikeskkonna parandamise eest.

Õpilaskonnal on õigus valida õpilasesindus. See on õpilaskonna vabatahtlik esindus, mis esindab õpilaskonda õpilasesinduse põhimääruses sätestatud pädevuse piires. Õpilasesinduse moodustamise otsuse võtab vastu õpilasfoorum. RaM Kooli õpilasesindus on vabatahtlik ühendus, kuhu võivad kuuluda kõik RaM kooli õpilased.

Õpilasesinduse eesmärgid on

- kaitsta kooli õpilaste huve ning seaduslikke õigusi;
- osaleda aktiivselt õppetegevuse ja koolielu korraldamises;
- järgida ja edendada kooli traditsioone;

- kujundada häid käitumistavasid õpilaste omavahelises suhtluses, suhetes õpetajate ja avalikkusega;
- aidata kaasa koolielu probleemide lahendamisel.

Õpilasesindusele esitatakse arvamuse andmiseks kooli kodukord ja arengukava ning nende muudatusettepanekud enne kehtestamist kooli pidaja poolt.

3.1.4. INDIVIDUAALNE ÕPPEKAVA, HARIDUSLIKUD ERIVAJADUSED, ÕPILASE NÕUSTAMINE, MEDITSIINILINE TEENINDUS

Kõikidel lastel on kohustus ja õigus omandada haridus. Haridus on täisväärtusliku elu alus ning ennetab sotsiaalse tõrjutuse ohtu. Haridussüsteem on loodud kaasava hariduse ja õppe paradigma järgi. RaM Kool väärtustab igas oma tegevuses esmaeesmärgina õpilaste ja õpetajate õppimist ja arengut ning arvestab seejuures nende individuaalsust.

Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võidakse tema jaoks muuta või kohandada õppeaega, õppe sisu, õppeprotsessi, õpikeskkonda või taotletavaid õpitulemusi. Juhul kui sellega kaasneb õppekoormuse oluline kasv või kahanemine, koostatakse õpilasele individuaalne õppekava. Individuaalset õppekava rakendatakse ka õpilasele, kellel on vaja õppida tavapärasest erinevas tempos ja/või erikokkulepete alusel.

Individuaalne õppekava võimaldatakse õpilasele, kui tema

- põhjendatud erisoovid õppeprogrammi suhtes tulenevad mujal õppimisest (välismaalt õppimast tulnu või sinna õppima asuv õpilane, vahetusõpilane, õppeperioodi keskel teisest koolist tulnu);
- tervislikud põhjused ei võimalda läbida aineid/kursusi ettenähtud ajaga, klassikaaslastega samas tempos;
- õppeaastat tuleb pikendada (klassikursus hajutatakse pikema aja peale);
- õpijõudlust pärsvad sotsiaalsed põhjused.

RaM Kooli **eripedagoogi** poole võivad pöörduda kõik RaM Kooli ja eelkooli õpilased, samuti nende koolieelikutest õed-vennad.

Eripedagoogi põhilisteks ülesanneteks on märgata õpilase hariduslikke erivajadusi, millest tulenevalt tal on tekkinud raskused mõnes õppeaines, ning pakkuda klassi- ja aineõpetajatele, lapsevanematele ning õpilasele vajaminevat tuge ja koostööd.

Õpilasega toimuvad nii individuaal- kui ka rühmatunnid, kus tulenevalt lapse vajadusest te-
geldakse taju-, tähelepanu- ja keskendumisprotsessidega, antakse abi eri õppeainete omanda-
misel ning arendatakse lapse lugemis- ja kirjutamisoskust.

Eripedagoog nõustab lapsevanemaid ja õpetajaid. Koos püütakse leida lahendusi hariduslike
erivajadustega õpilaste probleemidele ning neid rakendada.

Logopeed viib koolis läbi kõneravitunde. Koostöös klassiõpetajate, eesti keele õpetaja ja
teiste aineõpetajatega selgitab logopeed välja õpilased, kellel on suulise ja kirjaliku kõne
probleeme.

Logopeed abistab lapsi,

- kellel esineb probleeme emakeeles: häälikupikkuste tajumises, õigekirjas, lugemisel ja
teksti mõistmisel;
- kellel on kõne- ja keelepuuded.

Logopeed teeb koostööd aineõpetajate, klassijuhatajate, koolipsühholoogi ja eripedagoogiga.
Logopeed kuulub kooli tugimeeskonda, ta konsulteerib vajadusel aineõpetajaid ja
lapsevanemaid, võtab osa individuaalsete õppekavade koostamisest ja vajadusel aren-
guvestlustest lastevanematega.

RaM Koolis töötavad **kooliarst** ja **medõde**, kelle juures saab vajadusel oma tervist kontrolli-
da.

Vodja kooli külastavad kooliarst ja medõde vähemalt kaks korda õppeaastas arstliku kontrolli
läbiviimiseks, õpilaste vaktsineerimiseks, nõustamiseks ja loengute pidamiseks. Kooliarst
nõustab klassijuhatajaid, lapsevanemaid ja tugispetsialiste ning ilmnunud terviseprobleemide
korral annab soovitusi ja juhtnööre edasiseks tegutsemiseks. Õpilaskodus elavate õpilaste hai-
gestumise korral teavitatakse sellest lapsevanemat ning õpilane pöördub elukohajärgse pe-
rearsti vastuvõtule. Erandkorras pöördutakse abi saamiseks Järvamaa Haigla erakorralise me-
ditsiini osakonda.

RaM Kooli psühholoogi poole võivad pöörduda kõik RaM Kooli, eelkooli ja Veskimõldre
lasteaia lapsed ning ka lapsevanemad, õpetajad ja teised töötajad.

Koolipsühholoogi ülesanne on probleemide ennetamine, hindamine ja sekkumine: nõustamine ja konsulteerimine; eri töövormide kasutamine vastavalt vajadustele (individuaalne ja grupiviisiline töö, töö peredega, võrgustikutöö); õpilaste erivajaduste hindamine ja sellest lähtuvalt sekkumisstrateegiade valik (nõustamine, edasisaatmine teiste erialaspetsialistide juurde); es-mase kriisiabi osutamine.

- **Koostöö õpilastega.** Psühholoog on koolis lapse abiline – inimene, kelle poole pööratakse jagamaks oma muresid, küsimaks nõu ja arutamaks probleeme.
- **Koostöö õpetajatega.** Kui õpetaja enda püüdlused olukordi lahendada või õpilasi aidata ei vii oodatud tulemuseni, on tal alati võimalik arutada koolipsühholoogiga teisi sekkumise strateegiaid uute käitumisviiside ja probleemilahenduste leidmiseks. Koostöös õpetaja, teiste spetsialistide (koolis ja väljaspool kooli) ning lapsevanematega leitakse lapse vajadustele kõige paremini vastav lahendus. Kui probleemid on tõsised ja vajavad täiendavaid uuringuid, annab psühholoog nõu, kuhu laps vajadusel edasi suunata. Koolipsühholoog külastab igal õppeaastal klasse ja arutab kõikide klassijuhatajaga läbi klassi vajadused. Sellest lähtuvalt korraldab koolipsühholoog rühmatunde või vestleb lastega individuaalselt.
- **Koostöö lapsevanematega.** Koolipsühholoog on ka vanemate jaoks nõuandja ja toetaja, kes vastavalt vajadusele saab perele anda näpunäiteid, kuidas olla lapsele toeks ning lahendada kodus ja koolis ettetulevaid probleeme.

Vodja kooli sotsiaalpedagoogi poole võivad pöörduda kõik Vodja kooli õpilased, lapsevanemad, koostööpartnerid, õpetajad. Sotsiaalpedagoogi peamine tegevusala on last ümbritsev keskkond ja selles valitsevad suhted, et suunata ja toetada õpilase sotsialiseerumist. Sotsiaalpedagoogi ülesanne on tegelda selliste probleemidega, nagu koolikohustuse mittetäitmine, õpiedutus, käitumis- ja kohanemiskeskused, koolikiusamine jmt. Sotsiaalpedagoogi tegevus jaguneb kaheks osaks: ennetav ning juba tekkinud konkreetsete probleemide ja olukordade lahendamine.

Ennetustöö valdkonnad on kriminaalpreventsioon, tervislikud eluviisid, uimastiennetus. Sotsiaalpedagoogi igapäevatoösse kuulub tegelemine põhjuseta puudujate ja koolikohustuse mittetäitjatega ning tunnis korda rikkuvate õpilastega, tekkinud probleemide ja konfliktide lahendamine, koolikiusamise juhtumiste uurimine ja lahendamine, suhtlemine lapsevanematega, kooli ja kodu kontakti hoidmine.

Sotsiaalpedagoogi tegevus hõlmab individuaalset tööd õpilastega, tööd sihtgruppidega, lapsega kokku puutuvate inimeste ja instantsidega. Sotsiaalpedagoogi koostööpartnerid on klassijuhatajad, aineõpetajad, psühholoog, eripedagoog, kooliarst. Õpilase toimetuleku parandamiseks on peale õpetajate ja koolispetsialistide kaasatud tema sotsiaal- ehk lähivõrgustik (vanemad, sugulased, teised õpilasele olulised inimesed) ning vajadusel ka õpilasega seotud koolivälise ametnikuvõrgustiku spetsialistid (lastekaitsespetsialist, noorsoopolitseinik jt).

Vodja kooli logopeed viib Vodja koolis läbi kõneravitunde. Koostöös klassiõpetajate, eesti keele õpetaja ja teiste aineõpetajatega selgitab logopeed välja õpilased, kellel on probleeme suulise ja kirjaliku kõne moodustamisel.

Logopeed abistab lapsi,

- kellel esineb probleeme emakeeles: häälikupikkuste tajumises, õigekirjas, lugemistehnika omandamisel, teksti mõistmisel;
- kellel on tähelepanuhäired ja keskendumisraskused;
- kellel on vaja võimalust üksi ja häälkõnes õppida;
- kelle psüühilised protsessid, taju, mälu ja mõtlemine vajavad arendamist.

Logopeed teeb koostööd aineõpetajate, klassijuhatajate, koolipsühholoogi ja sotsiaalpedagoogiga. Logopeed kuulub kooli tugimeeskonda, ta konsulteerib vajadusel aineõpetajaid ja lapsevanemaid, võtab osa individuaalsete õppekavade koostamisest ja arenguveestlustest lastevanematega.

Vodja kooli koostööpartnerid õppe- ja kasvatustöös hariduslike erivajadustega lastega on Kesk-Eesti Noorsootöö Keskus, Järvamaa Haigla, Lääne Prefektuuri Paide politseijaoskonna noorsoopolitseinikud, omavalitsuste sotsiaal- ja lastekaitsetöötajad, Süda-Eesti Sotsiaalkeskus.

3.1.5. KARJÄÄRITEENUSED. „ELUKESTEV ÕPE JA KARJÄÄRI PLANEERIMINE“ LÄBIVA TEEMANA

Teema käsitlemise eesmärk on õpilase kujundamine isiksuseks, kes on valmis ja võimeline elukestvalt õppima, tuleb toime eri rollidega pidevalt muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas, kujundab ise oma elu teadlike otsuste kaudu ning suudab teha arukaid kutsevalikuid.

Kool toetab, abistab ja suunab õpilast

- 1) adekvaatse minapildi kujundamisel, et õpilane teadvustaks oma tegelikke sügavamaid huvisid, tunneks ja tunnetaks objektiivselt oma võimeid ja oskusi ning suudaks nendest lähtuvalt valida endale sobivate konkreetsete elukutsete vahel, kavandada oma töist karjääri;
- 2) õpi-, suhtlus-, koostöö- ja teabe kasutamise oskuste arendamisel ning otsustusvalmiduse ja otsustusvõime kujunemisel;
- 3) oskustes saavutada edasiviiv tasakaal suurte unistuste ning käegakatsutavate sihtide vahel;
- 4) oskustes seada endale eesmärged, kavandada nende saavutamiseks vajalikku tegevust ning tegutseda seatud plaanide järgi süsteemselt ja sihikindlalt;
- 5) elukestvaks õppeks valmisoleku, õppimisvalikute üle otsustamise pädevuse ja püsiva õppimissuutlikkuse kujundamisel.

Kool tutvustab õpilastele haridus- ja koolitusvõimaluste ning elukutsevalikute laia spektrit, nende arenguprotsessi ja tulevikuvaateid, info leidmise võimalusi valdkonna kohta, globaalset (ülemaailmset) ja lokaalset (üleriiklikust kodupaigani) majandus- ja töökeskkonda ning asjakohaseid õigusakte.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine nooremas ja vanemas kooliosas lähtub õppekava üldeesmärkidest eri vanuseastmetes, arvestab õpilaste ealist arengut ning sellest tulenevaid võimalusi.

Nooremas kooliastmes aitab teema käsitlemine kujundada õpilase positiivset hoiakut õppimisse ja toetab esmaste õpioskuste omandamist. Õpilasel aidatakse ennast ja lähiümbruse töömaailma tundma õppida mänguliste ja lapse igapäevaelu kogemustele tuginevate tegevuste kaudu. Tutvustatakse eri tegevusalasid ja elukutseid, nende tähtsust ühiskonnas ning erisuguste eluvaldkondade omavahelisi seoseid.

Keskmises kooliastmes aitab teema käsitlemine kujundada sotsiaalseid ja toimetulekuoskusi, toetab iga õpilast tema huvide ja võimete tundmaõppimisel ning arendamisel. Taotlus on saavutada põhiliste õpioskuste omandamine, empaatiavõime ning eakohased suhtlemis- ja enesejuhtimisoskused. Tutvustatakse laia valikut elukutseid, erisuguseid töid ja ameteid ning kujundatakse arusaamad seostest eri elualadel toimetuleku ning individuaalsete huvide, eelduste ja võimete vahel.

Vanemas kooliastmes on teema käsitlemise rõhk püsivate õpioskuste kujundamisel, iga õpilase sügavamate huvide, eelduste ja võimete, vajaduste ja hoiakute teadvustamisel ning seostamisel esmase kutsevalikuga. Taotlus on saavutada adekvaatne arusaam oma tahtmiste ja võimaluste vahekorra ning kutsevalikuteedest edasises elus. Kool toetab õpilast tema soovi-

de läbimõtlemlisel ja realiseerimisel, aitab igäühel mõista oma eeldusi ning kavandada vajalikku tegevust soovitu kättesaadavaks muutmisel, avardab noore inimese tulevikuväljavaateid laialdaste teadmiste pakkumise, mõtlemise suunamise ning vajalike tööharjumuste kasvatamise kaudu, suunab analüüsima stereotüüpseid ettekujutusi erialadest, töödest ja elukutsetest, vahendab kõikvõimalikku teavet edasiõppimis- ja kutsenõustamisvõimaluste kohta.

Vodja koolis korraldab esmast karjäärinõustamist õpilastele klassijuhataja, kes võib selleks kaasata eri elualade eksperte, lapsevanemaid ja teisi huvitavaid inimesi. Kool teeb koostööd Järvamaa Kutsehariduskeskuse ja Kesk-Eesti Noorsootöö Keskusega, korraldab õpilaste ettevõtete külastusi, tutvustab töövarjupäeval ettevõtluse eri vorme ning elukutseid ja ameteid.

Kutsenõustamine ja teabe edastamine RaM Koolis:

- 1) elu eri valdkondade ning elamisviiside erisuste mõistmisele suunatud eakohased loodusklassid kõikidele vanuseastmetele kaks korda õppeaasta jooksul;
- 2) kutsenõustamise ja karjääriplaneerimise loengud, koolitused, seminarid kooliosade hommikukogunemistel ning klassijuhatajatundides ja klassijuhatajainutitel;
- 3) erialade, töövaldkondade, õppimisvõimaluste ja eri distsipliinides võimalike tegevussuundade tutvustused ainetundides, sh ainetega seonduvad praktilised ja mitmesugused aineteülesed projektid ja loovtööd;
- 4) teadusloo kursus gümnaasiumis tänapäeva uurimisvaldkondade süvenevaks tutvustamiseks;
- 5) valikainete süsteem gümnaasiumis, kus õpilane läbib gümnaasiumi jooksul vähemalt kümme oma soovi kohast valikainekursust pakutava poolesaja seast;
- 6) karjäärinõustamiskursus ühe valikainena;
- 7) RaM kooli mitmesugused projektid, mis eeldavad õpilaste aktiivset osalust ning selgitavad igäühe eeldusi, huvisid ja võimeid: „Vaikuse tuba“, TED^X, „Roosad käärid“ jpm.

Koostöö ülikoolidega:

RaM kooli ja Eesti avalik-õiguslike ülikoolide ühisel korraldusel on kõikidel gümnaasiumiõpilastel kolme keskkooliaasta jooksul võimalik kolme õppepäeva kestel külastada kokku kuni kolme ülikooli. Külastuspäevadel pakutakse õpilastele ülikooli tutvustavat loengut, millele järgneb iga õpilase enda valitud teaduskonna külastus. Teaduskondi tutvustavad kohapeal nii õppjõud kui ka üliõpilased, eeskätt RaM kooli oma vilistlased.

Koostöö lapsevanematega:

- 1) erialasid ja elukutseid tutvustavad eakohased loengud ning (eeskätt nooremas kooliosas) vanemate töökohade külastused;
- 2) lapsevanemaid kaasavad eluvaldkondade ning elamisviiside erisuste mõistmisele suunatud eakohased loodusklassid kõikidele vanuseastmetele kaks korda õppeaasta jooksul;
- 3) töövarjupäev 11. klassile, kus varjutatavateks on valdavalt lapsevanemad. Töövarjupäevale eelneb õpilaste eneseanalüüs ja motivatsioonikirjade koostamine, järgneb toimunud töövarjupäeva analüüs esseevormis ja õpilaste kirjalik tagasiside oma varjutatavatele. Töövarjupäeva korraldab kool koostöös vanematekoguga.

Koostöö vilistlastega:

- 1) RaM kooli vilistlaste isiklikel kogemustel põhinevad iga-aastased loengud karjääri planeerimisest ning edasiõppimisest ja töövõimalustest Eestis ning mujal maailmas;
- 2) vilistlaste ja nendelt pärit autentse kogemuse kasutamine edasiõppimisvõimaluste ning ülikoolide ja teiste õppeasutuste tutvustamisel gümnasistidele.

3.2. HOMMIKUKOGUNEMISED

Hommikukogunemistel on oluline osa kooli väärtuskasvatases. Hommikukogunemistel kohtub kogu kooliosa ja mõtestatakse lahti algav koolinädal.

- Ühiskogunemised on Rocca al Mare Koolis tavaliselt esmaspäeva hommikul: esimese tunni ajal kogunevad üle kahe nädala vaheldumisi vanemad kooliastmed ning teise tunni ajal esimene kooliaste.
- Eranditena toimuvad kogunemised eriliste tähtpäevade ja koolile oluliste sündmuste tähistamiseks.
- Ühiskogunemised on osa õppetööst ja väärtuskasvatusest.
- Kogunemiste kava koostatakse poole õppeaasta kaupa 25. augustiks ja 20. detsembriks.
- Kogunemiste kavandamisel arvestatakse kooli kalenderplaani ning riigi-, rahva- ja kirikukalendri tähtpäevadega, kooli väärtuspõhimõtete ja kultuuriruumiga, ajakohaste poliitiliste ja ühiskondlike küsimustega, ennetustemaatikaga jms.

- Hommikukogunemiste sisu eest vastutavad kooliosade juhatajad (õppedirektorid), teemast tulenevalt õpetoolide juhatajad, õpetajad, õpilased.

Hommikukogunemiste eesmärgid

1) RaM kooli õpilased õpivad

- hoidma kooli väärtus- ja kultuuriruumi kokkuleppeid,
- väärtustama ja tunnustama kaasõpilasi ja õpetajaid,
- märkama koolis toimuvaid protsesse,
- väärtustama kodumaad, selle ajalugu ja kodanikuühiskonna toimimist,
- hindama rahvakultuuri ja selle pärandit,
- nägema seoseid eri põlvkondade vahel,
- tundma eri kalendrite pühasid ja tähtpäevi.

2) RaM kooli õpilased kogeivad

- vastutust koolikogukonna liikmena,
- oma rolli kogunemiste ettevalmistamisel,
- enese väärtushoiakuid ja nende muutumist isiklikus arengus,
- reaalselt toimivat kultuuriruumi,
- kokkukuuluvustunnet,
- esinemis- ja väljendusoskust.

3.3. KOOLI TRADITSIOONID

RaM Kool loob ja väärtustab oma kooli traditsioone. Need kujunevad kogu koolikogukonna ühisloominguna.

Traditsioonilised üritused on

- kooliaasta pidulik alustamine 1. septembril ja lõpetamine kevadel,
- isade- ja emadepäevapäeva tähistamine,
- jõulunädal: kooli kaunistamine enda tehtud ehetega, jõulupäev, kontsert-jumalateenistus,
- Eesti Vabariigi aastapäeva pidulik kontsert-aktus,
- heategevuskontserdid ja -laadad,

- EAK autoriõhtu,
- kõnevõistlus „Demostenese pärg”,
- kevadine spordipäev,
- „Meie matk“,
- lauljate ja pillimängijate festival “Kuldne triangel”,
- noorte moeloojate konkurss „Roosad käärid”,
- „Avatud kool“,
- RaM Tants,
- oma kooli sünnipäeva tähistamine,
- emakeelepäeva tähistamine,
- õpetajate päeva tähistamine,
- lõpukella aktus-kogunemine,
- näitus „Tere sügis“,
- kevadised tunnustusõhtud,
- teaduspäevad,
- õppeainete teemaüritused.

Koolikujundus kõikideks sündmusteks on õpilaste ja õpetajate enda loodu ja tehtu.

3.4. KLASSIJUHATAMINE – KOOLIKOGUKONNA TÖÖ JUHTIMINE. KOOLI JA KODU SUHTLEMINE

Rocca al Mare Koolis sidustab ja juhib koolikogukonna tööd klassijuhataja. Igal klassil (gümnaasiumis lennul) on üks või mitu klassijuhatajat.

Koolipäev algab kümneminutilise klassijuhatajatunniga, kus vahetatakse informatsiooni, häälestutakse päevaks, käsitletakse vajalikke teemasid. Peale selle toimub igal nädalal veel kas 45minutine klassijuhatajatund või hommikukogunemine, kus saavad kokku kogu kooliosa õpilased. Klassijuhatajatunni ja hommikukogunemise sagedane teema on kooli väärtused.

Klassijuhataja juhib iga-aastasi arengu- ja väärtusvestlusi, kus kohtuvad õpilane, lapsevanemad ja klassijuhataja. Klassijuhataja aitab hoida sidet aineõpetaja ja õpilase vahel ning hõlbustab õpilaste-õpetajate koostööd, ühtlasi on klassijuhataja ülesanne viia vajadusel kokku õpilane ja erialaspetsialist (koolipsühholoog, eripedagoog jt). Klassijuhataja abiga sisustavad

õpilased kvaliteetselt ka kooliväliselt aega: käiakse ühiselt teatris, matkadel ja mujal ning korraldatakse teisi ühissetevõtmisi.

Klassijuhatajad on kooli olulisimad väärtusõpetajad. Klassijuhataja hoiab kooli väärtused pidevalt fookuses ja arutleb õpilastega nende üle. Klassijuhataja väärtushinnangutel ja sotsiaalsel kompetentsusel on oluline roll õpilase jaoks optimaalse arenguruumi loomisel. Usalduslikkus ja positiivsust toetavas tagasisidekeskkonnas toimivad vastastikku lugupidavad koostõsuhted.

Klassijuhataja on ühenduslülilik kodu ja kooli vahel. Kolm osapoolt koolis on laps, tema vanemad ja õpetajad. Kõik nad koos kujundavad kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna. Klassijuhataja annab koolis toimuvast adekvaatset ja järjepidevat tagasisidet lapsevanematele.

Koostöö peredega:

- õpilase kooli astumisel pere tutvumisvestlus direktori, kooliosa juhataja ja/või klassijuhataja(te)ga;
- infokoosolek kooli väärtuste selgitamiseks ja teabevahetuseks;
- koostöökoosolekud koolis: lastevanemate koosolekutel osalevad ka õpilased ja õpetajad;
- õpetaja ja lapsevanema vahetu suhtlemine;
- e-kool;
- arengu- ja väärtusvestlused;
- perede osalemine kooli üritustel;
- lapsevanemate osalemine vanematekogu ja vanemate suurkogu töös;
- ühiskoolitused;
- koostööprojektid (nt loodusklass, EAK autoriõhtu);
- vajadusel probleemvestlused, kus arutatakse õpilasega seotud mureküsimusi;
- lapsevanemate kommentaarid õpinguraamatus (algklassides);
- tagasiside lapsevanemalt ja õpilaselt.

RaM Kooli vanematekogu on 2007. aasta aprillis asutatud nõuandev organ, mille ülesanne on RaM Kooli õpilaste, õpetajate, omanike, lapsevanemate ja vilistlaste ühistegevuse toetamine kooli hüvanguks. Vanematekogu koosneb RaM Kooliga seotud huvirühmade esindajatest ega hõlma rangelt iga klassikollektiivi esindatust. Vanematekogusse kuulub 7–17 liiget, kelle hulgas võivad peale RaM Kooli lapsevanemate olla ka vilistlased. Oodatud on inimesed, kel-

lel on energiat, aega ja soovi RaM Kooli elu paremaks muuta ning kes jagavad kooli põhi-
väärtusi. Vanematekogu liikmed kinnitab kooli nõukogu. Vältimaks võimalikke huvide konf-
likte ei saa vanematekogusse kuuluda kooli töötajate esimese ringi sugulased.

RaM Kooli lapsevanemate suurkogu on 2010/11. õppeaastal RaM Kooli juurde moodusta-
tud nõuandev organ, kelle ülesandeks on tagada lapsevanemate laiem ringi potentsiaali kaa-
samine RaM Kooli jaoks oluliste teemade arutelusse ja otsuste täideviimisesse.

Suurkogu ülesanneteks on

- kaasata koolile oluliste teemade arutellu laiem ring ja ühtlaselt üle kõikide klasside
jaotunud lapsevanemaid;
- olla infokanal iga klassi lapsevanemate ning RaM Kooli vanematekogu ja kooli juht-
konna vahel.

Suurkogu koosseisu kuulub iga klassi lapsevanemate seast lapsevanemate poolt üheks aastaks
valitud esindaja. Suurkogusse kuuluv klassi esindaja ei või olla RaM Kooli vanematekogu
liige.

Rocca al Mare Kooli arengufond on kooli vanematekogu algatusel 2009. aasta aprillis ellu
kutsutud hea tahte sihtasutus eesmärgiga aidata kaasa RaM Kooli arengule.

RaM Kooli arengufond toetab

- õpetajate motivatsiooni, ennekõike finantseeritakse täiendusõpet;
- RaM Kooli õpilasi ja õpetajaid, kes esindavad kooli (näiteks olümpiaadidel, võistlus-
tel, konkurssidel);
- õpetajate ja õpilaste silmaringi laiendavate külaliste toomist kooli ning koolitusi, mis
ei mahu ametlikku õppekavva;
- õpilaste huvitegevust ja ettevõtlikkust (rahastades näiteks RaM Kooli ürituste auhinna-
fondi), mis on suunatud ennekõike samasisulise tegevuse jätkamiseks;
- huvi- ja õppetegevuseks vajaliku suuremahulise inventari soetamist.

Fond moodustub valdavalt kooli lapsevanemate ja vilistlaste vabatahtlikest annetustest ning
annetatud vara müügituludest. Annetajad võivad olla nii juriidilised kui ka füüsilised isikud.
Annetajate nimekiri on avalik. Annetajal on õigus jääda anonüümseks, kui tema annetus raha-
lises väärtuses ei ületa 3000 eurot.

3.5. ÕPPIMIST JA KASVATAMIST TOETAVAD TEGEVUSED VODJA KOOLIS

Vodja koolis toetavad õpilaste õppimist ja arengut

- tunniväline tegevus,
- pikapäevarühm,
- huvitegevus,
- ühisüritused.

3.5.1. PIKAPÄEVARÜHM

Pikapäevarühm tegutseb Vodja koolis korrapidajaõpetaja juhendamisel igal koolipäeval kella 12.30–15.00.

Pikapäevarühma eesmärgid:

- laste tegevuse koordineerimine pärast tundide lõppu (treeningud, ringid, raamatukogu, söömine) ning laste sihipärane tegutsemine koolimajas;
- vahelduva tegevuse pakkumine (õppimine, lugemine, muusika, õueskäimine, mängimine, käelised tegevused, omaloomingulised etteasted);
- õpilaste suunamine kodutööde tegemisele ja vajaduse korral abistamine;
- iseseisvate tööharjumuste kujundamine;
- koolikaaslastega heade suhete loomine ja hoidmine;
- turvalise koolikeskkonna säilitamine pärast tundide lõppu.

3.5.2. ÕPILASKODU

Õpilaskodu asub Vodja kooli hoones, st Vodja mõisa teise korruse ühes tiivas. Õpilaskodus on neli magamistuba ning üldkasutatavaks ruumiks nn elutuba-raamatukogu. Ühes toas elab kaks kuni kolm last.

Õpilaskodus elavate laste kasutuses on vajadusel kogu koolihoone: võimla, muusika-, arvuti- ja kunstiklass. Õpilaskodu juures on mõisa ümbritsev park, staadion, aiamaa. Lapsed saavad süüa neli korda päevas koolihoones asuvas sööklas.

Õpilaskodu päevakava

7.15 äratus

8.00 hommikusöök

8.25 koolipere hommikuring

8.45 tundide algus

12.15 lõunasöök

15.10 tundide lõpp, väikeste õppimistund, suurte vaba aeg ja huvitegevus

17.00 õhtusöök, järgneb väikeste vaba aeg ja huvitegevus

17.30 suurte õppimistund

19.30 teejoomine, vaba aeg

20.00– 21.00 arvutikasutusaeg arvutiklassis

22.00 öörahu

Pärast tundide lõppu on õpilastel võimalik osaleda ringide töös, jalutada, mängida, sportida õues või spordisaalis, suhelda eakaaslastega, teha lihtsamaid majapidamistöid peremeheperenaise juhendamisel. Koolis tegutsevad muusika-, spordi-, meisterdamis- ja puutööring, mõned õpilased käivad treeningutel Paides. Rehabilitatsiooniplaani ettekirjutuste kohaselt saavad õpilased osaleda hipoteraapia seanssidel ja/või kasutada psühholoogi teenust.

Õpilaskodu tegevuse üks eesmärke on leida igale lapsele sobiv harrastustegevus ning toetada lapsi huvialade ja hobide leidmisel. Õpilaskodu päevaplaanis on kindel aeg õppimiseks ja arvutikasutuseks.

Kasvatajatel on suur roll õpilaste aja planeerimise suunajate ja toetajatena, õpiabi jagamisel ning õpilaste omavaheliste suhete korraldamisel. Tähtsal kohal on õpilaste omaalgatuse ergutamine ning õpilaste eneste ideede toetamine vaba aja planeerimisel ja sisustamisel.

Oluline on ka töökasvatuse osa noorte kujunemisprotsessis: õpilased koristavad oma tube, osalevad köögitoimkonnas ja teevad lihtsamaid heakorratöid. Külastatakse lähikümbruse ettevõtteid, talumajapidamisi, koduloolisi ning ajaloolisi vaatamisväärsusi. Õpilastel on võimalik külastada meie kooli töötajate ja Vodja kooli sõprade kodusid, tutvudes erisuguste peremudelitega ning kogedes eluviiside erinevusi.

Õpilaskodu planeeritava tegevuse hulka kuuluvad ka matkad, õue- ja maastikumängud, teemaõhtud, kohtumised huvitavate inimestega, kino- ja teatrikülastused, filmiõhtud, mängu- ja tantsutoad jms.

Kord õppeperioodi jooksul või vajadusel tihemini toimuvad õpilaskodu koosolekud, kus arutatakse õpilaskodu korraldust, tehakse ettepanekuid, planeeritakse edasist tegevust.

Õpilaskodu kasvatajad toetavad ja suunavad õpilasi nende vajadustest lähtuvalt. Eelnevalt on ühisaruteludes ning koostöös lapsevanematega kindlaks tehtud lapse olulisemad muutmist vajavad harjumused või arendamist vajavad küljed (nt arvutisõltuvus, toitumishäired, nõrgad õpiharjumused, suhtlemisprobleemid, vähene füüsiline aktiivsus, õuepelgus vms). Igale lapsele individuaalselt lähenedes on võimalik saavutada muutusi paremuse poole. Õpilaskodu on pere ja kooli koostööpartner.

3.5.3. HOMMIKURINGID

Hommikuringid on osa Vodja kooli õppetööst ning neil on oluline osa kooli väärtuskasvatuses. Hommikuringis osalevad kõik sellel päeval koolis olevad õpetajad ja õpilased. Hommikuringi valmistab ette ja viib läbi keegi õpetajatest, vahel ka mõni vanema kooliastme õpilastest. Teemadeks on riigi-, rahva- ja kirikukalendri tähtpäevadega seonduv, kooli väärtuspõhimõtted, ajakohased poliitilised ja ühiskondlikud küsimused, ohutus- ja ennetustemaatika ning silmaringi laiendavad teemad.

Hommikuringi eesmärgid:

1) õpilased õpivad

- tähtsustama kooli väärtus- ja kultuuriruumi kokkuleppeid ning neist kinni pidama,
- väärtustama ja tunnustama kaasõpilasi ja õpetajaid,
- märkama koolis toimuvaid protsesse,
- väärtustama kodumaad ja selle ajalugu ning kodanikuühiskonna toimimist,
- hindama rahvakultuuri ja selle pärandit,
- nägema seoseid eri põlvkondade vahel,
- tundma eri kalendrite pühasid ja tähtpäevi.

2) õpilased kogevad

- vastutust koolikogukonna liikmena,
- oma rolli hommikuringide ettevalmistamisel,
- oma väärtushoiakuid ja nende muutumist isiklikus arengus,
- reaalselt toimivat kultuuriruumi,

- kokkukuuluvustunnet,
- esinemis- ja väljendusoskust.

3.5.4. TÖÖKASVATUS

Töökasvatuse ülesanded Vodja koolis lähtuvad keskkonna eripärast ning vajadusest õpetada õpilasi tagama iseseisva füüsilise tegevusega kooli üldist heaolu ja turvalisust ning kasvatada ja kujundada õpilastes oskusi ja harjumusi täita igapäevaseid kohustusi, suurendada vastutus- tunnet.

Töökasvatuse abil antakse õpilastele edasi tööriistade praktilise käsitlemise oskusi, õpetatakse planeerima töid ja tegevusi, sisustama vaba aega, suhtuma säästlikult ainelisse varasse ning hoolitsema loomade ja lindude eest. Oluline on seejuures ka põlvkondliku pärimuse edasiandmine ja kogukondliku elulaadi tutvustamine, et tagada piirkonna/kooli jätkusuutlik areng.

Tööharjumuste kujundamiseks ja -vilumuste saavutamiseks korraldatakse õppeaasta vältel koos lapsevanematega ülekoolilisi talgupäevi, tehakse mitmesuguseid majapidamistöid (õpilaskodu ruumide koristamine, küttepuude vedu ja ladumine, aia- ja põllumaa harimine, oma tarbeks köögivilja kasvatamine, jäneste ja kanade toitmine, mööbli parandamine ja valmistamine, abistamine ruumide remontimisel jm).

Koolile varalise kahju heastamiseks kohaldatakse õpilastele, kes ei austa ühiselu reegleid ja eiravad kooli kodukorda, üldkasuliku töö tegemise nõue.

3.5.5. VODJA KOOLI TRADITSIOONID

Traditsioonilised üritused Vodja koolis on

- kooliaasta pidulik alustamine 1. septembril ja lõpetamine kevadel,
- isade- ja emadepäeva tähistamine,
- jõulunädal: kooli kaunistamine enda tehtud ehetega, projektitööna valmiv jõuluetendus ja pidulik õhtusöök, jõulupäeval kontsert-jumalateenistus, piparkookide küpsetamine,
- Eesti Vabariigi aastapäeva pidulik aktus ja ühislaulmine,
- Eesti Vabariigi aastapäeva tähistav matk Vabadussõja radadel,

- talvised ja kevadised spordipäevad,
- oma kooli sünnipäeva tähistamine,
- emakeelepäeva tähistamine,
- õpetajate päeva tähistamine,
- lõpukella aktus-kogunemine,
- lauluvõistlus „Vodja kuldnokk“,
- sügisene perelaager, kus osaleb kogu koolipere: õpilased ja nende pereliikmed, õpetajad ja kasvatajad,
- teemapäevad, ainenädalad ja -päevad,
- lastekaitsepäeva tähistamine kanuumatkaga,
- kogu koolipere sünnipäevade tähistamine,
- kooliaasta lõpetamine öökooliga,
- matkad, sh rännak ekstreemsetes tingimustes ööbimisega,
- sõbranädal,
- seikluslikud matkad ja seiklusparkide külastused,
- õuesõppenädal,
- ettevõtluspäev,
- töövarjupäev,
- kirbuturg keskkonnanädalal,
- naljapäev.

Kooliruumide kujundamisel tähtpäevadeks ja ürituste puhul kaunistuste valmistamisel väärtustab kool õpilaste ja õpetajate kätetööd ning taaskasutuse ja keskkonnasõbralikkuse põhimõtteid. Kooli tavadest tulenevate ja kooliväliste ürituste aluseks on tööplaan, mille koostamisel lähtutakse paikkonna väärtustest, arvestatakse õpilaste individuaalsusest tulenevate eripäradega ning tähtsustatakse põlvkonnaülest isamaalist kasvatust.

3.6. TAGASISIDE JA ANALÜÜS. ARENGU- JA VÄÄRTUSVESTLUSED

3.6.1. POSITIIVSUST TOETAV TAGASISIDE

Kooli väärtuste hoidmisel on tagasiside ning arenguprotsess ja selle tulemused rõhutatult tähtsal kohal. Positiivsust toetav tagasiside ning oma oskuste ja pädevuste analüüs on õppe- ja kasvatustöö vältimatu osa, mis võimaldab parimal moel arvestada õpilase arenguvajadustega. Tervikisiksuse autonoomia ja väärkuse põhimõte tõstab fookusesse õpilase ja õpetaja konkreetsete oskused ning pädevused, jättes inimese enesehinnangu puutumata. Hinnete kommentaarides näidatakse ära õpilase tugevad küljed ning pakutakse võimalusi, kuidas vähem edukaid külgi järele aidata.

3.6.2. ARENGUVESTLUSED

Kooli loomisest alates on arenguestlused kooliaasta lahutamatu osa nii õpilastele, lapsevanematele kui ka õpetajatele.

Rocca al Mare Koolis on kõige tähtsam õpilase areng, mida analüüsitakse ja planeeritakse ning mille kulgemine fikseeritakse koostöös perega. Õpilase arenguestlus on õpilase, vanemate ja õpetaja ühine kohtumine, mille käigus õpilane õpib endasse vaatama, ennast ja oma suhteid analüüsima, tulevikku planeerima, eesmärke ja prioriteete seadma, oma tegelikke huvisid väljendama. Õpilase arenguestluse keskmes on õpilane, kes saab rääkida eeskätt just temale tähtsast. Tal on võimalus teada anda, mis teda koolis ja kodus aitab või segab. Õpetaja ja vanemate roll on mõelda, mida nemad saavad teha õpilase arengu soodustamiseks.

Arenguestlus on dokumenteeritud jutuajamine. Arenguestluse dokumenteerimist toetab arenguestluse e-protokoll, mis aitab vestlust ette valmistada, läbi viia, analüüsida ja arhiveerida.

Arenguestluse valmistab ette klassijuhataja, meenutades eelmisel korral räägitut ja kokkulepitut, jälgides õpilase toimetulekut õppimise ja suhtlemisega ning vesteldes aineõpetajatega. Seejärel saadab ta e-kooli kaudu õpilasele ja vanematele arenguestluse kutse ning eeltäitmiseks küsimustiku. Küsimustik keskendub teemadele, mis väljendavad RaM Kooli eesmärke ja prioriteete, ning seda uuendatakse igal aastal. Küsimustiku täidavad õpilased ja tema vanemad

kodus enne vestlust ning protokollit täiustatakse vestluse käigus. Salvestatud protokoll on e-koolis kättesaadav õpilasele, tema vanematele ja õpetajale.

3.7. ÕPILASE DOKUMENDID

Õpilase dokumendid Rocca al Mare Koolis on

- õpinguraamat,
- elektrooniline klassipäevik (e-kool),
- õpilaspäevik (ka e-päevik),
- arengu- ja väärtus- ning probleemvestluste kolmepoolsed protokollid,
- tervisekaart,
- õpilaspilet.

Õpilasega seonduvad dokumendid on kooskõlas Eesti Vabariigi andmekaitse seadusega, andmete kasutamisel lähtutakse konfidentsiaalsusest.

3.8. KOOLIRAHU JA TURVALISUS

Iga õpilasel ja kooli töötajal on õigus koolirahule. Kooli väärtuste järjepidev järgimine tagab keskkonna, kus on kombeks üksteisest lugu pidada. Edukalt toimiv väärtusruum välistab koolivägivalla ja vähendab turvalisusriske. Koolirahu rikkumine vähendab turvatunnet ja sellele reageeritakse RaM Koolis viivitusega.

Kriisimeeskond

Kriisina käsitletakse RaM Koolis olukordi, millega toimetulekuks ei piisa kooli tavapärasest toimimisest. Kõikidesse kooli väärtusruumiga sobimatutesse isiksust alandavatesse juhtumitesse suhtutakse täie tõsidusega. Õpilaste ja õpetajate psüühikale turvalise keskkonna taastamise eest kannab hoolt iga õpetaja, kes hälbiva olukorraga kokku puutub. Kooli laiemalt puudutavates kriisiolukordades tagab operatiivse ja adekvaatse käitumise kooli kriisimeeskond. Koolis on välja töötatud kriisiplaan, millest lähtuvalt on valmis reageerima kooli kõik töötajad. Regulaarselt viiakse läbi asjakohaseid õppusi ning koolitusi.

RaM Koolis käsitletakse kriisina ka iga kiusamisjuhtumit, sest kõik, mis häirib lapse toimetulekut, on tema jaoks kriis. Kiusamise märkamine ja sellele reageerimine on iga õpetaja üle-

sanne ja pädevus, tõsisematel juhtudel kaasatakse psühholoog. Kriisimeeskond toetab kiusamist ennetava tegevuse kavandamist ja korraldamist RaM Kooli kõikides kooliosades.

Kool osaleb aktiivselt kriisiennetusprojektides ja teeb koostööd eri organisatsioonidega, et hoida koolikeskkond turvaline ja kiusamisvaba. Väärtuskasvatuse tõhustamine on eduka kriisiennetuse olulisim eeldus.

Vodja koolis peetakse tähtsaks koolikultuuri ja -õhkkonna paremaks loomist. Kiusamiskäitumise vähendamisel on oluline koht õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamisel ning grupisuhete ja -dünaamika jälgimisel, mille kaudu areneb iga üksiku õpilase isiksus.

Sotsiaalsete oskuste õppimisel tähtsustatakse osalemist, kogemist ning aktiivset tegutsemist. Oluliseks meetmeks on meeskonnatöömängud ja koostööharjutused, ühisüritused ja matkad. Toimuvad suhtlemisringid ja agressiivsuse leevendamise treeningprogrammid „Bumerang“ ning „Teine tee“.

3.9. RAM SEMINAR JA TÄIENDUSKOOLITUS

Täienduskoolitust õpetajatele, koolijuhtidele ja lapsevanematele korraldab RaM Seminar. Õpetajate koolitamisel on RaM Seminari üldiseks eesmärgiks õpetajakoolituse kvaliteedi edendamine vastavalt nüüdisühiskonna nõuetele. Seminar koordineerib õppe- ja kasvatustöö arendamist, uudsete lahenduste väljatöötamist ja rakendamist. Keskus pakub õpetajatele võimalust täiendada ennast professionaalse praktikabaasi ning kvalifitseeritud õppejõudude ja meisterõpetajate meeskonna toel. RaM Kooli õpetajad saavad ka ise jagada kolleegidele oma teadmisi. Seminar koordineerib ühisprojekte Eesti ülikoolide ja Rocca al Mare Kooli vahel.

RaM Seminar korraldab muuhulgas Rocca al Mare Kooli kui Tartu Ülikooli innovatsioonikooli tegevust, toimides õpetajate regionaalse konsultatsiooni- ja hariduskeskusena. Koostöös Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudiga arendatakse õppeaine „Suhtlemine ja tagasiside haridusasutustes“ (SHHI.01.030) metodoloogiat statsionaaris õppivate tudengite ja avatud ülikooli tarbeks ning osaletakse ainekursuse läbiviimisel. RaM Seminar arendab õpetajakoolituse uusi meetodeid, sh kogemusõpet ning üliõpilaste koolipraktikat, koordineerib Tartu Ülikooli pika pedagoogilise põhipraktika uut formaati ning korraldab üliõpilastele superviseeritud partnerpraktikat. Oma tegevuse kaudu populariseerib seminar õpetaja elukutset.

RaM Seminar on Rocca al Mare Kooli väärtuste kandja ning lähtub veendumusest, et kool on inimkeskne ja toimib koostöös koolikogukonnaga.

Lapsevanematele pakutavate kursuste eesmärk on aidata vanemal mõista last ja tema arengut, saada uusi teadmisi ja oskusi, mille abil oma lapsi oskuslikumalt abistada, toetada, julgustada ja nendega koos rõõmu tunda. Partnerlus lapsevanematega toetab sotsiaalsete kompetentsuste ja suhtlusoskuste arendamise kaudu koolikogukonna koostööd.

4. AINEKAVAD. ÕPETAJA TÖÖKAVA

4.1. AINEKAVAD

Ainekava on dokument, mis kajastab õppeaine õppimise eesmärke ja aine sisulist lõimumist kooli väärtuskasvatusega. Kava sisaldab klassiti ainete sisu käsitlemist teemade kaupa.

Ainekavades fikseeritakse lõimivõimalused aine sees ja valdkonnaainete vahel ning õppeainete projektid. Gümnaasiumi ainekavad koostatakse kursustena.

Igapäevatöö korraldamise ja õpetaja töökava koostamise ühe alusena on ainekava mõeldud nii õpilasele, õpetajale kui ka lapsevanemale aineõpetuse sisust ülevaate saamiseks.

Ainekava luuakse koostöös kooli kõikide sama aine õpetajatega.

Vodja koolis kehtivad üldjuhul RaM Kooli ainekavad, eraldi ainekavad on koostatud õppeainetele, mille õppimine Vodja koolis erineb õppest RaM Koolis.

Põhikooli ainekavad

Ainekavad on koostatatud järgmistes õppeainetes (vt lisa):

- eesti keel (1.–9. klass),
- kirjandus (6.–9. klass),
- A – võõrkeel: inglise keel (1.–9. klass, Vodja koolis 3.–9. klass),
- B – võõrkeel: prantsuse, vene, saksa keel (4.–9. klass, Vodja koolis 6.–9. klass),
- C – võõrkeel: prantsuse, vene, saksa, hispaania keel (7.–9. klass; Vodja koolis ei õpetata),
- matemaatika (1.–9. klass),
- loodusõpetus (1.–7. klass),
- füüsika (8.–9. klass),

- geograafia (7.–9. klass),
- bioloogia (7.–9.),
- keemia (8.–9. klass),
- ajalugu (5.–9. klass),
- inimeseõpetus (1.–7. klass),
- ühiskonnaõpetus (9. klass),
- muusika (1.–9. klass),
- kunst (1.–9. klass),
- käsitöö (3.–9. klass),
- tööõpetus (1.–9. klass),
- kodundus (3.–9. klass),
- kehaline kasvatus (1.–9. klass).

Gümnaasiumi ainekavad

Ainekavad on koostatatud järgmistes õppeainetes (vt lisa):

- eesti keel (6 kursust),
- kirjandus (5 kursust),
- A – võõrkeel: inglise keel (7 kursust),
- B – võõrkeel: prantsuse, vene, saksa keel (5 kursust),
- matemaatika (lai 14 kursust, kitsas 12 kursust),
- füüsika (5 kursust),
- geograafia (3 kursust),
- bioloogia (4 kursust),
- keemia (3 kursust),
- ajalugu (6 kursus),
- religioonid maailma kultuuris (1 kursus),
- filosoofia (2 kursust),
- inimeseõpetus (3 kursust),
- ühiskonnaõpetus (2 kursust),
- muusika (3 kursust),
- kunstiajalugu (2 kursust),
- kehaline kasvatus (5 kursust).

4.2. ÕPETAJA TÖÖKAVA

Õpetaja töökava on õppeaasta dokumenteeritud plaan, mille koostamisel lähtutakse aineka- vast, kooli kalenderplaani ning kooli ettevõtmistest, mille toimumine on õppeaasta alguses teada ja mille korraldus võib mõjutada aine õpetamist (olümpiaadid, konkursid, loodusklass, ülekoollised jm üritused). Töökava sisaldab infot aine sisu ja meetodite ning õppematerjali valiku kohta, aja kasutamise plaani ja hindamise kriteeriume. Õpetaja planeerib töökavasse ka tähtsamad kontrolltööd, esitlused, projektid jms. Õpetaja töökava on dokument, mida võib õppeaasta jooksul korrigeerida ning kohandada paremini vastavaks õppeprotsessi reaalsele kulgemisele.

Õpetaja töökavad sisaldavad järgmist infot:

- õppeaine ainesisu ja ajakava,
- kasutatavad õppematerjalid,
- hindamine ja teadmiste kontrollimise põhimõtted,
- ainetevahelised seosed, lõiming ja projektitegevused.

Õpetaja koostab iga enda õpetatava aine kohta töökava kursuste kaupa ning eraldi iga oma klassi ja/või õpperühma jaoks. Töökavad koostatakse ja säilitatakse elektroonselt.

4.3. ÕPPEKAVAARENDUS

Õppekava pideva täiendamise eest hoolitsevad kõik õpetajad. Õpetaja vaatab iga õppeaasta alguses üle oma aine aasta- ja kursusekaardid. Ka õppetoolid korrigeerivad oma ainekavu igal aastal. Erisugused tagasiside vormid, nagu arenguestlused ja küsitlused, pakuvad võimaluse õppekava täiendada.

Õppekavatöö eest koolis vastutavad kooliosade juhatajad (õppedirektorid).

Heiti Pakk

Rocca al Mare Kooli AS juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/